
3 1761 03531 2370

49

בֵּין זְרוֹעוֹתָיו בְּיָד חֲזָקָה
יִשָּׂא, יְחַבֵּק אֶת אֲחוֹתוֹ;
בְּאַהֲבָה רַבָּה, בְּגַעְגוּעִים
תַּשֵּׁת רֹאשָׁהּ אֶל לִבָּתוֹ.

וּמִבְּנֵי הָאָרֶץ הַהִיא
אֶת הַמַּעֲשֶׂה יָדָעוּ,
וְלַמְּעָרָה „אַמְנוֹן וְתָמָר"
שֵׁם לְעוֹלְמֵי־עַד קָרָאוּ.

הידלברג.

רוּחַ עַזָּה בָּעֲרָבָה,
הַמְּטַלְטֶלֶת גַּלֵּי־צְמָחִים
וְאֶת הַקָּמָה הַנִּצָּבָה.
וְאֶל אֲשֶׁר מוּעָדוֹת יִהְיוּ:
פְּנֵי־הַגַּלִּים בָּעֲרָבוֹת,
שָׁמָּה יֵלְכוּ אַמְנוֹן וְתָמָר,
מִבְּלִי שְׁאוֹל, מִבְּלִי מַחֲשָׁבוֹת.

וַיִּתְהַלְּכוּ בָּעֲרָבָה,
בַּגֵּיאָיוֹת וּבַנְּחָלִים,
וַיֵּלְכוּ וַיִּבְכָּיוּ,
וְדִמְעוֹתֵיהֶם רְסִיסֵי־טְלָלִים.
וֵאלֹהִים אֶת עָנְיָם רָאָה
בַּמִּדְבָּרִיּוֹת הַנְּשַׁמּוֹת,
וַיִּנָּחֵם עַל הָרָעָה,
וַיְּעַשֵּׂמוֹ פְּרָחִים תַּמִּים.
בְּקָנֶה אֶחָד שְׁנֵיהֶם עוֹלִים,
וּלְצִבְעֵיהֶם יִפָּרֵדוּ:
צִיץ־הַתְּכֵלֶת וְצִיץ־הַזָּהָב –
וּלְעוֹלָמִים יִוָּעֲדוּ;
וַיְהִי אַמְנוֹן–פֶּרַח־שָׂדֶה
תְּכֵלֶת כֵּהָה עֵין־עָלֵהוּ,
וַאֲחוֹתוֹ תָּמָר הָיְתָה
עַיִן צְהֻבָּה עַל חָזֵהוּ.

ל.: רְאִיתִיו. . ." – „הוֹי, אֲחוֹתִי,
אָרוּר יִהְיֶה יוֹם נוֹלַדְנוּ!
אָרוּר יוֹם הָלַכְנוּ שֶׁבִי!
יוֹם לָךְ „אִשְׁתִּי אַתְּ" קָרָאתִי!
לְפִצְעִי וְלַפִּיד אָבַדְתְּ לִי,
וָאֶמְצָאֵךְ לְחַבּוּרָתִי!
קוּמִי, אִשְׁתִּי וַאֲחוֹתִי,
יָהּ יִסְּרָנוּ, כִּי מְאֹד קָשִׁים
חֲטָאֵינוּ וַעֲוֹנֵנוּ
לִפְנֵי אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים.
קוּמִי וְנֵצְאָה נָא הַשָּׂדֶה,
וְנִסָּתֵר בָּעֲרָבָה,
אוּלַי תָּחוּס חַיַּת־שָׂדֶה
וְתִטְרְפֵנוּ, כִּי רָעֵבָה".

וַיָּקוּמוּ, וַיֵּלֵכוּ.
וַיִּתְהַלְּכוּ בְּכָל הָאָרֶץ,
וְלֹא נָגְעָה בָּם לְרָעָה
חַיַּת־שָׂדֶה, עוֹף וָשֶׁרֶץ.
וַתִּהְיֶינָה הָעֲרָבוֹת
לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם
יַם־יְרַקְרַק הָרוּיָן מַבְהִיק,
יָם בְּלִי־גְבוּל וּבְלִי־אֲפָסַיִם.
וּמַיִם וְעַד יָם נִשָּׂאָה

מַר עַבְדוּתָם, כָּל סִבְלוֹתָם,
עָנְיָם, לַהֲצָם בֵּית שׁוֹבֵיהֶם;
וְאֶת הַדְּמָעוֹת, אֲשֶׁר שָׁפְכוּ
בִּדְמֵי־לַיִל עַל עַרְשׂוֹתָם,
כִּנוֹאָשִׁים, בְּאֵין זִיק־תִּקְוָה
בְּמַחֲשַׁכִּים לָאִיר אוֹתָם;
וְאֶת הַזְּקֵנִים, אֲשֶׁר בָּאוּ
וַיַּצִּילוּם לְהַיּוֹתָם;
וְאֶת יַלְדוּתָם, טֶרֶם הָלְכוּ
לִפְנֵי־שׁוֹבִים, — אֶת הֱיוֹתָם
בֵּית אֲבִיהֶם... וַתַּשְׁמִיעַ
תָּמָר: — „אֶזְכּוֹר הָאֳרָנִים,
יַעַר מֵצַל— — אַךְ שָׁכַחְתִּי
שֵׁם־הָעִיר, כִּי עֶשֶׂר שָׁנִים
עָבְרוּ כְּבָר מִיּוֹם שָׁבוּנִי.
וַיָּבֹאוּ הַפַּטַּרִים,
וַיַּצִּיתוּ, וַיָּשׁוֹסוּ
אֶת הָרְחוֹבוֹת, אֶת הַצָּרִים.
וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת אֲבוֹתַי
(וְאָבִי רַב), וַאֲנִי בַגּוֹלָה"...
„— וְאָבִיךָ מַה שְּׁמוֹ כִּי אֵדַע?"
„— אָבִי — בָּרוּךְ, וְאִמִּי — בֵּילָה,
וְעוֹד לִי אָח...— גַּם אָח?! — כֵּן, אָח לִי,
שְׁמוֹ כִּשְׁמְךָ, מִיּוֹם נִפְרַדְנוּ

טֶרֶם יֵחַת מִפְּנֵי שָׁבֶר.
וַתְּדַבֵּרְנָה הָעֵינַיִם
מִבְּלִי אֹמֶר לִלְבַב־אִשָּׁה
שִׂיחַ־פֶּלִי, מְצוּקוֹת־עֶדְנָה,
אֲשֶׁר נֶעֱלָם לֹא הִרְגִּישָׁה.
וּבִרְאוֹת אַמְנוֹן אֶת תָּמָר,
וַתִּלְהַטְנָה לְחָיָו הָוְרוּ,
וַיִּגּוַע לֵב־הַנַּעֲרָה,
גַּלֵּי־חֹם כָּל גֵּוָהּ עָבְרוּ;
יַעַן שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים חַיִּים
בַּעֲלוּמֵיהֶם עוֹד נִצָּבִים.
וּבִרְאוֹת הַזְּקֵנִים אוֹתָם
לֹא הִפְרִידוּ בֵּין נֶאֱהָבִים.
וַתְּהִי תָמָר הַיְפֵה־פִיָּה
לְאִשָּׁה לְאַמְנוֹן, וְהֹא אָבוּ
לָשׁוּב פּוֹלִין הַנָּכְרִיָּה,
אַךְ הַזְּקֵנִים הֵמָּה שָׁבוּ.

כָּל הַיּוֹם עַל עֲבוֹדָתוֹ
יִשְׁקוֹד אַמְנוֹן, וּבַנֶּשֶׁף
יַעֲזוֹב מְלַאכְתּוֹ, עַל יַד תָּמָר
יֵשֵׁב, יַחֲלוֹם, יַקְשִׁיב קֶשֶׁב
לְדִבְרֵי אִשְׁתּוֹ הַנֶּחְמָדָה.
אָז גַּם יִזָּכְרוּ מְצוּקוֹתֵיהֶם,

וַיָּקוּמוּ מִקִּבְרֵיהֶם
מְשׂוֹשׂ־הַחַיִּים וַהֲלוּמוֹתָם.
וּבְכַהְטְשִׁיסַרֵי הַבִּירָה
פָּדוּ אֶת הָעַלְמָה תָּמָר ––
וּבְאֶרֶץ הוֹר־הַזָּמִיר,
קֹר־הַחֹרֶף זֶה אַךְ גָּמָר,
וַיְרַנְּנוּ הַצִּפֳּרִים
בְּגַנֵּי־גֵיא סוּדַק א) בַּכְּרָמִים,
וַיְרַנְּנוּ בַחֲשֵׁי־תָמָר,
וַיְרַנְּנוּ לְשׁוֹכֵן־רָמִים.

וּמִכַּיְפַּה הָרוֹכֶלֶת
יַד הַזְּקֵנִים פָּדְתָה נַעַר
בַּעֲלוּמָיו: זָקוּף, חָסוֹן,
רְחַב־כְּתֵפַיִם, אֶרֶךְ־שֵׂעָר.
וְלַנַּעַר עֵינֵי־רֶשֶׁף,
עֵינֵי־רֶשֶׁף, עֵינֵי־נֶשֶׁר;
וַתְּבַעְנָה הָעֵינַיִם
שִׂיחַ־רָז, שֶׁאֵין לוֹ פֶּשֶׁר.
וַתְּדַבֵּרְנָה הָעֵינַיִם
מִבְּלִי־אֹמֶר לִלְבַב־גָּבֶר:
לֵב־גִּבּוֹרִים לֵב־הַנַּעַר,

א) גיא נודעת בכרמיה הרבים.

אֶת הַיּוֹם וְאֶת הַשָּׁעָה.
וּבִדְמָעוֹת עַל עֵינֶיהָ
תִּישַׁן, תָּנוּם, וּבִשְׁנָתָהּ
בֵּית אָבִיהָ, פְּנֵי הוֹרָתָהּ
וְאֶת אָחִיהָ שׁוּב רָאָתָה:
נַעַר נֶחְמָד וְלַאֲחוֹתוֹ
מֵבִיא רְקִיקֵי־דְבַשׁ רְקוּחִים,
גְּלוּת־בְּדִיל כַּחֲנֻכָּה יַתִּיךְ,
יְעַטֵּר דְּגָלִים בְּתַפּוּחִים.
וְהִנֵּה עָלֵז שְׁאוֹן הַתֻּפִּים,
כְּמוֹ הָלַם אֶת ראשׁ־הָמָן!
וּבִדְמִי־הַשֵּׁנָה מְרַפְרֵף
שְׂחוֹק עַל שְׂפָתָהּ, גְּמוּל לְאָמָן.

וַיָּבֹאוּ זְקֵנִים שְׁנַיִם.
מִכְּנַף־פּוֹלִין הֵנָּה בָּאוּ,
וַיָּבִיאוּ שְׁלוֹם אֲחֵיהֶם
מִמֶּרְחַקִּים, גַּם נָשָׂאוּ
כְּכֶתֶף־פְּדוּת־אֲחֵיהֶם נַעֲנִים,
לִקְרֹא דְרוֹר לַאֲסִירֵי־עוֹלָם.
וּמִקְצֵה־קְרָיִם עַד קָצֵהוּ
עָבְרוּ, וּמָקוֹם נִשְׁמַע קוֹלָם,
דִּמְעוֹת גִּיל וְשִׂמְחוֹת נִגְּרוּ,
הִקְרָא דְרוֹר לַעֲבָדִים שׁוֹכְם,

וְהַזָּמִיר יִתְיַפֵּחַ
בַּעֲצֵי־לוּז וּבְצֵל־הַגַּנִּים,
סַהַר יִדּוֹם בְּנָבְהֵי־שְׁחָקִים
הַשּׁוֹמֵמִים, הַשַּׁאֲנַנִּים — — —
וּשְׁלִישִׁיָּה תָּמָר עֵרָה,
בּוֹכָה טֶרֶם תָּנוּם שְׁנָתָהּ
מֵעֲמַל הַיּוֹם לָנוּחַ,
וְעַרְשָׂהּ תַּמְסֶה בְּדִמְעָתָהּ.

לַיְלָה לַיְלָה כָּל מְרִי־שִׂיחָהּ
תִּשְׁפּוֹךְ לִפְנֵי שׁוֹכֵן־רָמִים,
וּמְסַפֶּרֶת כָּל הַחֲרָפוֹת
וְהַמַּהֲלוּמוֹת, מְנָת־יוֹם תָּמִים.
לַיְלָה לַיְלָה תָּרִיד, תְּהִים,
מִתְפַּלֶּלֶת, מִתְחַנֶּנֶת,
יַעַן נִלְקְחָה גְבִרְתָּהּ אָזְנָהּ:
זָקֵן עָשִׁיר לְסוֹכֶנֶת
יַחְפּוֹץ לִקְנוֹת אֶת הַנַּעֲרָה...
עַל כֵּן גָּדַל בִּכְיָהּ, אֶבְלָהּ,
וּמְקַלֶּלֶת הִיא אֶת יוֹמָהּ,
מְרִי־גוֹרָלָהּ וּמְנָת־חֶבְלָהּ.
וּמְקַלֶּלֶת יְפֵיפוּתָהּ,
עַל כִּי עָזְרָה גַּם הִיא לְרָעָה,
וּמְקַלֶּלֶת יוֹם הוּלַדְתָּהּ,

רַבּוֹת נָשִׁים וְקוֹפוֹת־גִּזְרָה
בָּאוֹת הֵן יוֹם יוֹם הָעַיְנָה,
אַךְ מִכֻּלָּן נָאוָה תָּמָר,
הַיְהוּדִיָּה מֵאוּקְרַיְנָה.
קַלּוּ פַּעֲמֵי־הָאַיָּלָה,
שְׁלוּחַת רֶגֶל בָּעֲרָבָה,
וּמַזָּל יִפְעַת־פַּעֲמֵי־תָמָר
זֹאת יִפְעָתָן מַה־נֶּחְשָׁבָה!
צְרִיחֵי־מִבְגָּד קַלִּים, וְקוֹפִים
בְּבַחְטְשִׁיסָרֵי הַבִּירָה —
וְכִצְרִיחַ נֶהְדָּר תִּשְׁתֶּה
זֹאת הַשִּׁפְחָה, זֹאת הַצְּעִירָה.
נָבֵל צִיץ וַתִּגְמֹל גֶּפֶן,
מַאֲדִימִים אַשְׁכְּלוֹתֶיהָ,
וַיִּכּוֹנוּ שָׁדֵי־הַנַּעֲרָה,
וַעֲגוּלוֹת שְׁתֵּי־כְתֵפֶיהָ.

חֹדֶשׁ חוֹלֵף, בָּז לֵיל נֶגֶב,
מָלֵא קֶסֶם. מְלֵא־נִיחוֹחַ,
וּמַעֲטֵהוּ, מַעֲטֵה־אוֹרוֹת,
עַל הַיְקוּם הַנָּם יָשׁוּחַ.
וּבִמְלֹא הַיְקוּם אַךְ שְׁנַיִם
כָּל הַלַּיְלָה הֵמָּה עֵרִים:
הַמַּזְרֵקָה תַּטִּיף דֶּמַע,
טִפָּה, טִפָּה, נִטְפֵי־אוֹרִים;

אַדְּרוֹת־שֵׂעָר וְאַדְּרוֹת־קְטִיפָה,
שִׁקְלֵי פוֹלִין, תַּרְבּוּת־צוּרִים.
וּבִשְׁלַל הֶעָרִים אִתָּם
בְּנוֹת־אוּקְרַיְנָה בָּאֲסוּרִים,
נְעָרוֹת נָאוֹת, שְׁחוֹרוֹת־עַיִן.
וּבַשִּׁבְיָה, שְׁבִי־פּוֹלְנָאָה,
עֶלֶם עִבְרִי וַאֲחוֹתוֹ,
נַעֲרָה קְטַנָּה וּמְאֹד נָאָה.
וַיָּבִיאוּ אֶת הַנַּעַר
עִירָה כַּיָּפָה בַּהֲדַר־גְּאוֹנָהּ,
וּלְבַחְטְשִׁיסַרַי הַנַּעֲרָה,
וַתִּלָּקַח הַהַרְמוֹנָה.

קַיִץ יַאַת, קַיִץ יַחֲלוֹף,
אַחֲרָיו יָבֹא הוֹר־הַחֹרֶף;
וַעֲשֶׂרֶת מוֹנִים כָּכָה
קַיִץ שָׁב וַיִּפֶן עֹרֶף.
וּבִהְיוֹת בְּקָרִים הָאָבִיב
בַּהֲדַר־פְּרָחִים וּשְׁלַל־דְּשָׁאִים,
וַתִּהְיֶינָה הָעֲרָבוֹת
בִּקְסָמֵיהֶן הַנִּפְלָאִים.
הַתַּפּוּחַ מַלְבִּין פְּרָחָיו,
פְּרִי־עֵין־הַדּוּבְדְּבָן עוֹדוֹ בֹסֶר —
וַיִּמָּלְאוּ יְמֵי הַנַּעֲרָה
שְׁנֵי־הֶחָמֵשׁ וְהָעֶשֶׂר:

מִשִּׁירֵי הַפְּרָחִים.

I

אַמְנוֹן וְתָמָר א).

עַל פַּלְגֵּיר ב) הַיְאוֹר הַשָּׁקוּף
צַהֲלַת סוּסִים, נַחֲרוֹת אֵימָה,
בְּבַחְטְשִׁיסַרַי ג) קוֹל שׁוֹפָר,
פֶּרְקוּף הָעִיר מְאֹד הוֹמָה.
עֲבֵי־אָבָק עַד שָׁמַיִם
נִצְּבוּ, כִּסּוּ הָעֲרָבָה,
כִּבוּדְזְ׳שַׁק עַד יַם־הַנֶּגֶב
הָעֲנָנָה הַנִּצָּבָה:
הַטַּטָּרִים הֵמָּה שָׁבִים
אַחֲרֵי פָּשְׁטָם עַל אוּקְרַיְנָה,
רוּחַ־יָם הַדְּגָלִים תְּקַפֵּל,
רַעֲמוֹת־כּוּסִים אַט תְּנַעְנָה.
וַיָּשׁוּבוּ הַטַּטָּרִים,
וַיָּשׁוּבוּ מִן הַשָּׂדֶה,
וַיָּבִיאוּ מִן הַבִּזָּה
עֶדְרֵי־בָקָר וַעֲבָדָה.

א) שטיפמוטערכען ‎-Иванъ-да-Марья. שם הפרח בשפת החכמים: Viola Tricolor.
ב) יאור בקרים.
ג) עיר הבירה של יקרים לפנים.

הַכֶּלֶת־בַּת־חוֹרִין וְחַיָּה, וּבֵין אֶזְרוֹעוֹתֶיהָ הוֹבֶקֶת
אַפְסֵי מֶרְחַקִּים – וְאֵין גְּבוּל... וְנִמְתְּחוּ שָׁמַיִם חֲדָשִׁים
לִהְיוֹת אַפִּרְיוֹן לְרֹאשִׁי; וְשֶׁמֶשׁ בַּת־נֵכָר מוֹפַעַת,
וְחַמָּה גָּדוֹל מְאֹד, וְאוֹרָהּ מְעוֹרֵר עֵין־רוֹאִים.
וְאוֹרָהּ מִתְפּוֹצֵץ בַּגַּלִּים, מִתְרוֹצֵץ בְּנִבְכֵי־הַמַּיִם,
וְהָיָה לְאַלְפֵי נִיצוֹצוֹת וּלְרִבְבוֹת־שִׁבְרֵי־הַבָּרָק.
וַהֲמוֹן־בְּנֵי־הָרֶשֶׁף מְפַזְּזִים, וּכְאִלּוּ בִּמְחוֹלוֹת יֵצֵאוּ
לְקוֹל שִׁירַת־גַּאֲוַת־הַיָּם וּנְגִינוֹת־הָרָזִים לִזְרָמָיו.
תַּחַת כַּף רַגְלֵי תִּלְהַטְנָה שִׁכְבוֹת־הַחוֹל הָאֲדַמְדַּם,
שׁוּרִי! שָׁם יָבֹא הַשָּׁחַף, עוֹלֶה וְיוֹרֵד בַּמַּיִם.
שָׁלוֹם לָךְ שֶׁמֶשׁ וָיָם! הַאֵין עֵינַי יָוָן תֶּחֱזֶינָה,
יָוָן־עֲרִיסַת, הַנְּפָשׁוֹת הַיָּפוֹת אַף הָאַדִּירוֹת.
לֹא, כִּי תַּחַת זִיו זֶה, נְעָרוֹת־מְשֻׁבָּרִים כָּאֵלֶּה
צָצוּ מַנְגִּינוֹת הוֹמֶר, הָיוּ חֶזְיוֹנוֹת סוֹפוֹקְלֶס!
וְאָמְנָם בְּיָוָן אֲנִי! וְאִם זֶה הַיָּם–יָם הַשָּׁחוֹר,
שְׁמֵי־מַמְלֶכֶת־הַצָּרִים לְרֹאשִׁי נִמְתָּחִים,– שְׂפָתַיִךְ,
שִׂפְתֵי־בַת־יָוָן, מַדְלִיקוֹת בְּעוֹרְקַי כָּל זִרְמֵי־הַדָּמִים,
אֵלֶּה עֵינַיִךְ הַשְּׁחוֹרוֹת מַעֲבִירוֹת אוֹתִי עַל דַּעְתִּי,
נַפְשִׁי נֶחָלִים תִּלְהַט, גַּם אַתְּ...

הַמְעַט כִּי הַדְּיוֹ כְּבָר שָׁפַכְתִּי.

רֶגַע–וְהָיְתָה הַמְּנוֹרָה כְּלֹא הָיְתָה... וּבַעֲלַת־הַבַּיִת –
הִיא מַה הָיְתָה אוֹמֶרֶת עַל אוֹדוֹת הַדּוֹב, שֶׁמִּצָּפוֹן
בָּא וּמֵחוֹפֵי הַיָּם הַשָּׁחוֹר לְאַשְׁכְּנַז אָתָא
שֶׁבֶת בְּאָהֳלָהּ שֶׁל תּוֹרָה בְּהַיְדֶלְבֶּרְג שֶׁלָּהּ הָעַתִּיקָה?

הירלברג.

מְלֵאִים יֹפִי וָזִיו, נוֹצְצִים כְּיִצִּיר־הָאַשָּׁף,
וְקַרְנֵי־הַנְּגוֹהוֹת צוֹבְעוֹת וּמְחַיּוֹת כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ יִגְּעוּ,
עוֹבְרוֹת כְּחַשְׁמַל עַל זְהַב־כְּרִיכוֹת שֶׁל גֵּתֶה וְהוֹמֶר.
וְזָהָב זֶה שֻׁלְחַן־הַכְּתִיבָה וְכֶתֶם מֵאוֹפִיר מַכְשִׁירָיו,
בּוֹעֲרוֹת כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ עֵינֵי־תְמוּנָתוֹ שֶׁל הֶרְצְל.
הִנֵּה גַּם זֹאת הַגֻּלְגֹּלֶת יִבְהַדְרֵי שֶׁלִּי, כִּמְדַבְּנִי,
אֶחָד זֶהוּ הָאוֹת: רוֹפֵא בֶּעָתִיד פֹּה גָר)!
בַּת־צְחוֹק מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי־זֹאת הַגֻּלְגֹּלֶת, כְּאִלּוּ
שְׂמֵחָה גַּם הִיא עַל הָאוֹר וְנָהֲרוּ פָּנֶיהָ מִגִּיל.

II

אַךְ מַה־נִּפְלָאָה הַתְּמוּנָה הַזֹּאת, הַנִּשְׁקֶפֶת בְּחַלּוֹנִי!
אֵל שַׂגִּיא־כֹחַ! תַּיִקּוּם רוֹהֵין כְּאוֹרָה, בִּנְגוֹהוֹת,
וְנָהֲרוּ פָּנָיו, כִּפְנֵי נַעֲרָה נָאוָה בְּשַׂחֲקָהּ.
כְּשֵׁרַת־בָּרֶקֶת מַזְהִירָה יִנְהֲרוּ גַּלֵּי־הַבֹּקֶר
לִגְבִיל אֶת אַדְנֵי הָהָר; וְהָהָר עוֹטֶה אוֹר וְהוּא אֲוִירִי.
נִדְמֶה עוֹד רֶגַע וָקָם, וְנִתַּק מִמְּקוֹמוֹ, וְעָלָה
וְנָסַק שָׁמַיְמָה הָהָר. וְהוּא נֹכַח־חַלּוֹנִי, אַךְ אַחֲרָיו
נִרְאֶה הַשֵּׁנִי, וְהוּא אָפֵל וַעֲצֵי־אֹרֶן צַמַּרְתּוֹ.
פָּנָיו נֶעֱצָבִים, כִּפְנֵי אִישׁ שָׂעִיר, שֶׁכָּמְרוּ שַׂעֲרוֹתָיו.
וְאַחֲרוֹן, אַחֲרוֹן עַל קְצֵה־גְבוּל־הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
תִּרְחַק. תִּרְהַק מְאֹד. בַּמֶּרְחָק הָעוֹטֶה עֲרָפֶל,
הַר כֻּלּוֹ תְּכֵלֶת שָׁם נִשְׁקָף, מִתְלַכֵּד עִם עָבִים כְּחוּלִים.
הוּא, הוּא הַר זֶה הִמַּדְּתִי, וְעֵינַי לֹא תִשְׂבַּע לִרְאוֹתוֹ!
וְהָיְתָה מְחִי אֲשׁוּרֶנּוּ – וְאֶזְכְּרָה תְּכֵלֶת אַחֶרֶת.

שִׁרְטוּטִים.

I

רַבִּים יֶאֱהָבוּן דְּמִי־נֶשֶׁף, כִּנְטוֹת פְּנֵי־הַשֶּׁמֶשׁ וְהִיא בָאָה,
וְאָרְכוּ מְטוֹת־הַצֵּל, וְדוֹעֲכִים קַרְנֵי־הָאוֹר:
נָחָה הָאָרֶץ וַתִּקְדַּר, וַתָּקָם גַּם עֵין־הָעֲרָבָה.
צְבָעִים מַחֲלִיפִים מְאֹד רַבִּים, וּבְרִקְמוֹת־הַחֵן,
בָּאִים, נֶאֱחָזִים בִּרְשָׁתוֹת־עֲרָפֶל וּגְוָנִים נֶחְפָּזִים —
לִהְיוֹת פָּרוּשׂ עַל כֹּל צְעִיף־הַדּוּמִיָּה וְהָרָז.
וְרֶגַע־הַכְּשָׁפִים כִּי יָבֹא וּבְלִבָּם נֵעוֹרוּ חֲלוֹמוֹת,
הֶזְיוֹן־הַיָּמִים מִכְּבָר, מְלֵאִים גַּעְגּוּעִים וָחֵן;
וְצָצִים וְעוֹלִים מִתְּהוֹם־יָם־הַנִּשְׁכָּחוֹת זִכְרוֹנוֹת
רַבִּים וַחֲבִיבִים מְאֹד, וְהֵמָּה מְדַבְּרִים לַלֵּב,
יְשִׂפְתֵי־הַיֶּלֶד שִׂפְתֵיהֶם, וְאֵין לַעֲמֹד בִּפְנֵיהֶם אַף רָגַע.
וְיֵשׁ אֲשֶׁר יָבֹא גַּם גַּל־דְּמָעוֹת לֹא־קְרוּאוֹת וְשָׁם
מְחַנֵּק לַצַּוָּאר וּמְחַשֵּׁב לְהִתָּלוֹת עַל רִיסֵי־הָעַיִן — — —

אַךְ אָנֹכִי לֹא כֵן! הַיּוֹם אָהַבְתִּי וָאוֹר,
הֶרֶס־אֲרִיאֵל אִוִּיתִי וּמְאוֹר־הַיּוֹם בִּגְבוּרָתוֹ!
וּבְהִתְפָּרֵץ בְּחַלּוֹן־חֲדָרִי הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר,
וַעֲלִיָּתִי אִם קְטַנָּה וְאִם צָרָה מֵהָכִיל הַנְּגוֹהוֹת,
דָּמְתָה לְהֵיכַל־הָאוֹר, יָם־אוֹקְיָנוֹס שֶׁל פָּז;
קַרְנֵי־הַשֶּׁמֶשׁ לְכָדוּהָ, אֵין סֶדֶק, אֲשֶׁר בּוֹ לֹא בָאוּ.
שׁוּרָה, אֵל־אֱלֹהַי! לֹא, כִּי לֹא חֲדָרִי הוּא זֶה!
פַּרְחֵי־הַיְרִיעוֹת בַּקִּירוֹת, שֶׁנִּמְחוּ צִבְעֵיהֶם זֶה כַּמָּה.

וְהָאֲדָמָה תַּעֲדֶה אוֹרָה,
וְנַאסְפְּנָה לַמְּגוּרָה –
שֶׁקֵּץ זֶה אֵין לְבוֹ שָׁם
לִכְזָבֶיךָ עִבְרוּ יָם!

נָא כַּתַּר לִי, שַׁד־מַשְׁחַת:
עוֹד הַלַּיְלָה בִּשְׁאוֹל תַּחַת
עַל שְׁמֵי־אֵשׁ וּשְׁמֵי־אַשְׁמַנִּים
תֵּט כִּיעָף צִפּוֹרֶת־גַּנִּים,
תֵּרֵד, תְּכַּם עֵינֶיךָ, אַף
תֵּשֵׁב לָךְ עַל גַּב־הָאַף;

וּכְנָפֶיהָ תִּשָּׂא מָעְלָה...
וְהָלַמְתָּ בְּחֶזְיוֹן־לַיְלָה
שְׁנֵי־לְשׁוֹנוֹת־אֵשׁ נִצְמָדִים,
וְהָיוּ שְׁאוֹל וָרוּם לַאֲחָדִים – – –
נֵס הוּא; וְאוֹדֶה עַל הַכֹּל
לְאֵלִי, לְשָׁמַי וְלִשְׁאוֹל!

שִׁיר־הָעֶרֶשׂ לִבְנִי.

(Richard Dehmel)

נוּמָה, גֹּלֶם, נוּם, בֵּן נָעִים!
שׁוּר לְרָאִי – בָּרְאִי שְׁנֵי טְלָאִים,
יִגְעֶה אֶחָד, נַם אָחִיהוּ:
יִשָּׂא קוֹל, וְהַקָּטָן לִי־הוּא!
שֶׁקֶץ, שֶׁקֶץ, שְׁתוֹק וָדוֹם
מִצַּעֲקָתְךָ כָּל הַיּוֹם.

נָא הֵרָגַע, בֶּן־טִפּוּחִים:
כָּעֵת מָחָר מְטַר־תַּפּוּחִים,
מַהֲרָתַיִם שִׁקְלֵי־קֹדֶשׁ,
בֵּיצֵי־פָז כַּעֲבוּר הַחֹדֶשׁ;
וְשַׁדַּי יְשַׂחֵק, וּשְׁמֵי־עָל
יִתְפּוֹצְצוּן מִן הַקּוֹל.

וּבְיָדֶיךָ, יְדֵי־מְאֻשָּׁרִים,
תִּקַּח, תִּזְרַע מִן הַגְּזָרִים,

וּמַה־תְּהִי־בָךְ מִמֶּנִּי, הַנָּאוָה?
עוֹד נֵצֵא בִּמְחוֹלוֹת, אַךְ מְעַט־קָט תּוֹחִילִי.
לַכֹּל זְמָן!... שִׂימִינִי עַל לִבֵּךְ וּשְׁקִי־לִי.
הַנְּשִׁיקָה רַק אַחַת לָךְ, יָפָה!
הֲיוֹיִם וָרֵעִם! וְלֹא אָז אֶקְצֹפָה.
כֵּן תַּעֲשִׂי: שִׂימִינִי עַל לִבֵּךְ,
הַבְקִינִי וּשְׁקִי לִי בְּכֹחַ וּבְהֹם
וּשְׁקִי! כִּי מִי יֵדַע מַה־יֵּלֶד עוֹד יוֹם,
וְאִם נָשׁוּב נִתְרָאֶה, יוֹנָתִי.

כְּדִילְכְּבֶּרְג לְבֵית אָבִיךְ הַמִּשְׁעוֹל אֶמְצָאָה!
אַתְּ תִּהְיִי כוֹכָבִי, הַנָּאוָה, בַּת הָרִים;
מִשְּׂפַת־הַיָּם אָנִי, יָם מַכֶּה מִשְׁבָּרִים,
וָאֶלְמַד אֶת שִׁירָיו הַנָּאוִים.
כִּי יַעַל עֲנַן־הָעַרְבַּיִם בַּהֲגָוִים,
וַאֲחוֹתֵךְ הַבְּכִירָה נִרְדָּמָה, —
אַתְּ חֶרֶשׁ תָּקוּמִי וְתֵרְדִי אֵלַי,
אָז שִׁירִי, שִׁיר גֶּבֶר, לָךְ אָשִׁיר כַּנָּיְא,
וְעָנִית לוֹ בַּת־קוֹל־הָרָיִךְ.

Neunheim, zum Schiff.

הַנָּאוָה מִדִּילְכֶּבֶּרג.

מַה גָּדַל הַנִּיל פֹּה! הַמֶּלְצַר, לוֹנ־יַיִן!
לְחַיַּיִךְ, הַנָּאוָה, הָרַכָּה בַּשָּׁנִים!
מַה־שָּׁפְרוּ עָלַיִךְ קִשּׁוּרֵי־הַשָּׁנִים,
מַה־יָּאָה לָךְ לוֹבֶן־הַשַּׂלְמָה!
עוֹד כּוֹס לִי מַהֵרוּ, הַמֶּלְצַר! הָעַלְמָה!
שְׁתִי־נָא גַם אַתְּ וְאַל נָא תִכָּלְמִי.
הַבִּיטִי בִי, יָפָה: זֶה חָזִי כַּגַּל,
וְזַהַב שְׂפָמִי מֶשִׁי יִלָּפֵת אֶל עָל.
שְׁתִי וְנֵצֵאָה בִּמְחוֹלוֹת.

מַה גָּדַל הַחֹם פֹּה! אֵין זֹאת, כִּי נֵצֵאָה.
הֶאָח, הֶחֱלִימַנִי הָרוּחַ מִשְּׁפָיִם!
עַמּוּד־אֵשׁ מִתְפּוֹצֵץ בַּנָּהָר, כַּמַּיִם,
וְקַרְנָיו בַּעֲרָפֶל חֲתוּלוֹת.
עֵינַיִךְ מָה־אוֹרוּ, עֵינַיִךְ מַה־כְּחוּלוֹת!
כְּרַכְסֵי־הֶהָרִים בְּחַלּוֹנִי
בַּנֶּשֶׁף, בִּנְפוֹל שֶׁמֶשׁ־עֶרֶב בַּתְּהוֹם,
וּבְעַרְפְּלֵי־הַבֹּקֶר, כִּי יֵעוֹר הַיּוֹם,
וְרוֹחֵץ בִּטְלָלִים בַּעֲנָנִים.

בַּעֲטֶרֶת־נִצָּחוֹן עַל מִצְחוֹ?..
אִם הֵם יַעֲרִיצוּךָ – עַם שָׁפֵל וְלֹא עָז!

כִּי יִתֹּם הַדּוֹר, דּוֹר־הַמִּדְבָּר,
וְאַחֲרוֹן מִמֶּנּוּ, הַנִּשְׁבַּע לָעֹל,
בָּאֲזִיקִים עַצְמוֹתָיו תִּרְקַבְנָה;
וּבְאַחֲרִית הַיָּמִים, כִּי יָקוּם הָעָם,
עָם נְקִיָּה מֵחֶלְאַת־הַגָּלוּת,
שֶׁעֵינוֹ לֹא כָהֲתָה עוֹד מֵאֲבַק־
סִפְרוּת־שָׁוְא וּמֵהוֹזֵי־הַמַּתְעִים,
וְיִפְעָה לָהּ, יִפְעַת־שַׁדְמוֹת־הַבָּר, –
לְךָ יֶחֱרַד, לְךָ יָגִיל בִּרְעָדָה
לֵב־כָּל־מַעֲרִיצֶיךָ, הַנְּדִיבִים בְּעָם,
בְּנֵי־הוֹרִים עַל אַדְמַת־מַטָּעָם.

הידלברג.

מֵאָבוֹת, תּוֹלָעוֹת נִרְמָסוֹת;
מְמָאַשְּׁרִים לַהֶבֶל, מְמוֹרִים וְלֹא־אוֹר,
זֶה שִׁמְךָ, הַשֵּׁם „בַּר־כּוֹזִיבָא".
וְאַתָּה בַּר־כּוֹכָב!
וּבְקוּמְךָ, עֲנָק,
וַתֶּחֱרַד הָאָרֶץ וַתָּנַע,
וַתָּחִיל מִלֹּא־אַסְיָה עַד אִיֵּי־הַיָּם;
גַּם רוֹמָה עַל שִׁבְעַת־שְׁפָיֶיהָ,
שָׂרָתִי בַגּוֹיִם — אֲחָזָהּ הַחִיל,
רוֹפֶפֶת עֲלֵי עַמּוּדֶיהָ.

וַיִּהְיוּ בְךָ מַעְיְנוֹת־הַחַיִל וְהָעֹז,
כָּל זִרְמֵי־בְנֵי־עַמְּךָ הַגֵּאִים,
אֲשֶׁר אֲבוֹתֵיהֶם עוֹד שָׂרוּ עִם אֵל,
וּבְחֶזְקַת־יָד לָקְחוּ בִרְכָתוֹ.
וַיִּהְיוּ בְךָ מַעְיְנוֹת־הַחַיִּים וְהָאוֹר,
לֶהָנוּ, עֻזֵּנוּ, עֹז אֻמָּה,
וּבְטֶרֶם עוֹד הָיְתָה גַם נָגְעָה בּוֹ יַד־
שׁוֹמְרֵינוּ, הוֹנְטֵינוּ לַהוֹרוֹת.

אַךְ אַתָּה נָפַלְתָּ — וַתִּהְיֶה לְבוּז!
הַהֵם יוֹקִירוּךָ? אִם הַפֶּה,
עֲדַת־הַכְּנָסִים הַנִּמְבָזִים, אֲשֶׁר
יַקְטִירוּ לֵאלֹהִים מַרְעִימִים.
וּבֶרֶךְ יִכְרְעוּ אַךְ לְשֵׁב מִן הַקֶּרֶב

אוֹ, יוּכַל הֱיוֹת, יִדְאַב לִבּוֹ מְאֹד
לְהַרְרֵי־מִשְׁבָּרָיו נְפָצוּ
אֶל רַגְלֵי־הַסְּלָעִים, עַל רִכְסֵי־הַצּוּר
וּרְסִיסֵי־הַקֶּצֶף גַּם הָיוּ,
בַּעֲיָם רוֹתֵם חוֹלֵם לְחֹפֶשׁ וּדְרוֹר —
וַעֲלֵיהֶם הוּא קוֹרֵא לְאֵבֶל?..
וּתְהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא, וַיַּעַל הַקּוֹל,
וַיִּתְכַּס הַיָּם בָּעֲרָפֶל — — —

גִּבּוֹרִים בָּעֲרָפֶל!
שָׁם נִגְלוּ לִי פְּנֵי־
הַשֵּׁנִי הַנֶּאְדָּר, הֶחָסוֹן...
מִי תִכֵּן רוּחֲךָ, הַגֶּד־נָא, מִי בָא
עַד חֶקֶר־זוּ נַפְשְׁךָ הַנַּעֲלָה?..
מִשִּׂטְמַת־הָאוֹיֵב וּמְאֵרַת־הָעָם,
שֶׁעָלָיו הוֹרַגְתָּ — חֶלְקְךָ.
בְּעַב־עָנָן גִּגְלֵיתָ וְכִסְפִּיתַ־הַיָּם,
וּכְשִׁירוֹ, שֶׁאֵין לוֹ פִּתְרוֹנִים,
נִגְלֵיתָ, נִתְעַל, וַתִּתֵּן גַּם קוֹל, —
בֵּן רֶגַע נֶאֱלַמְתָּ, חָלַפְתָּ.
וּבְמֶרְחַק־הֶעָבַר וּבְעַרְפִלֵּי־דוֹר־הוֹר
גַּז שִׁמְךָ, כְּאוֹר מַתְעֶה בַּלָּיִל,
שֶׁיָּהֵר וְיִדְעַךְ בַּחֹשֶׁךְ, וּכְהֵד
קוֹל נָאֵם. קוֹל נוֹאֵם בַּיַּעַר.
לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה יִרָשֶׁנּוּ הַבֵּן

וּכְפוּפִים הֵם תַּחַת הַנֵּטֶל הָרָב,
וַחֲשׂוּפִים עֲדֵי־חֲלָצֵיהֶם,
שְׁרִירֵימוֹ דוֹרְכוּ, וַיִּתַּע הָאוֹר
עַל גֵּוָם, גּוֹר־בְּרָנְזָה פְּלֹרֶנְטִית,
עַל חֻמָּם הַבּוֹלֵט וְעַל רַהֲבֵי־הַגָּב,
וַיְצַפֵּם בַּהֲרוֹת־הַנְּגוֹהוֹת,
וּבְמִשְׁקַע אַצִּילוֹת יְכַנֵּף הַצֵּל
לְהַגְבִּיל גַּבְנוּנֵי־שְׁרִירֵימוֹ.

וְרוּחַ צַח מַבְרִיא, רָטֹב וָלַח,
הוּא נוֹשֵׁב מֵרַהֲבֵי־הַמַּיִם,
וּמַשִּׂיא בִּכְנָפָיו רַכְרוּכִית וָהֹם
וְרֵיחוֹת חֲרִיפִים לַדָּגָה.
אַךְ פִּתְאֹם — וַיֶּחֱרַד, וַיָּנַע הַיָּם
וַיִּמְחֲאוּ הַרְרֵי־מִשְׁבָּרָיו.
הֲיֶחֱרַד כְּגִילוֹ, אִם יֶהֱגֶה הַיָּם
וְאַנְהוֹתָיו יַרְתִּיחוּ תְּהוֹם רַבָּת,
וְשׁוֹקְקִים הַדָּכִים, וְזֶמֶר חַיִּים
מַה־שִּׁירוֹ, שִׁיר־אֵין־לוֹ־פִּתְרוֹנִים?
הַאִם תַּאֲנִיָּה הִיא, בָּאָה בִּשְׁאוֹן־
הַגַּלִּים וְרַהַב־הָאֲפִיקִים?
הֵצֵרוּ לוֹ גְּבוּלוֹת־אֲבָנִים וְצוּר,
בַּעֲרִיסַת הַסְּלָעִים יִתְפַּלֵּשׁ
לְהַשְׁלִיךְ מֵעָלָיו אֲזִיקֵי־הַחוֹף,
אוֹ בְּכַנְפֵי־הַסּוּפָה הוּא מְקַנֵּא?

לְנֹכַח־הַיָּם.

אָנֹכִי בַּחֲלוֹמִי וָאֶרְאֶה הַיָּם,
יָם נֶהְדָּר וּרְחַב־הַיָּדָיִם,
וְהַמֶּרְחָק הַנִּפְלָא בְּלִי־גְבוּל וּבְאֵין־סוֹף,
הָעוֹטֶה הֶעָבִים וַעֲרָפֶל,
מְדַבֵּר לַנֶּפֶשׁ וּמוֹשֵׁךְ הַלֵּב
בְּרָזִים מֵאֲלִיפִים וָפֶלִי.

וְהַיָּם יַם־עוֹפֶרֶת, וְהוּא אָפוֹר, וְהוּא נָם
בִּשְׁנַת־שַׁאֲנַנִּים וְאַדִּירִים,
בִּגְאוֹן־צְבִי יִשְׁתָּרַע – כֵּן שְׁנַת־הָעֲנָק!
וּלְאִטּוֹ יָנוּעַ חָזֵהוּ,
הַשְּׁחַרְחַר וְשָׁזוּף מִשַּׂעֲרוֹת־אוֹן;
וּנְפוֹצוֹת־הַקֶּצֶף עַל גַּבּוֹ
כִּקְוֻצּוֹת־הַשֵּׂיבָה הַנָּעוֹת, בִּנְשֹׁב
בָּם רוּחַ דַּק עוֹבֵר וְהוֹלֵךְ.

וּבְסוֹד־שִׂיחַ־רֵעִים עַל מָעוֹז־הַחוֹף
הִתְנַגְּשׁוּ אֳנִיּוֹת וּסְפִינוֹת,
וַאֲנָשִׁים בָּם עוֹלִים וְיוֹרְדִים; הֲמוֹן
מַלָּחִים וְנוֹשְׂאֵי הַסֵּבֶל,

מְקוֹם בּוֹ רֶגֶשׁ־הַחַיִּים, בָּשָׂר וָדָם,
בְּצוּמַח וּבְדוֹמֵם יִתְגַּלֶּם.

וּמִשְׁפַּחְתּוֹ – גְּבוּל־עַד: הָאַיָּלָה וְהַצָּב,
וְהַשִּׂיחַ, וְעָב הֲרַת־רְעָמִים;
כִּי לֹא אֵל רוּחוֹת הוּא, – אֱלוֹהַּ הַלֵּבָב
זֶה שְׁמוֹ וְזֶה זִכְרוֹ לְעוֹלָמִים.

הידלברג.

II

לֹא אֵל נֵכָר הוּא לִי וּבָנִיתִי לוֹ גָב ;
כִּי מִלִּבִּי בָּא לִמְלוֹךְ — וַיְהִי לִי.
עוֹד בְּאִבִּי אָנֹכִי, וַיִּמְתַּח הַקָּו
לִהְיוֹת מַבְדִּיל בֵּינִי וּבְנֵי־גִילִי.

וּבְפִי אִמִּי שָׂם שִׁירָה הוֹדֶרֶת לַלֵּב
לְשַׁעֲשֵׁעַ הַיּוֹנֵק בַּעֲרִיסָה,
שִׁיר בֶּן־חוֹרִים, כְּצִפּוֹר בָּעֲרָבָה וּכְזְאֵב —
הֵן הִיא שִׁירַת הַחַיִּים וְהַמִּיתָה.

וַיְהִי לִי, וַיְהִי בִי תָּמִיד יוֹמָם וָלֵיל,
וּבִשְׁעָפִים וּבַחֲלוֹם עַל מִשְׁכָּבִי;
וּבִכְנָפָיו הַנֶּהְפּוֹת אוֹר־עוֹלָם וָגִיל
תְּנִים פַּחַד אֵל־אֱלֹהֵי־אָבִי.

IV

וְכִי תִשְׁאָלוּ לִי לֵאלֹהִים אֱלֹהָי:
„אֵיפֹה הוּא וְנַעַבְדֶנּוּ בִּרְנָנָה?"
— פֹּה בָ אָ רֶ ץ גַּם הוּא, וְהַשָּׁמַיִם לֹא לוֹ, —
וְהָאָרֶץ לָאָדָם נִתָּנָה.

אִילָן נָאֶה, נִיר נָאֶה — דְּמוּת־צַלְמוֹ גַּם כָּם,
וְעַל כָּל הַר גָּבוֹהַּ יִתְעַלֵּם;

עַל רַחֲבֵי הָאָרֶץ עַד אִיֵּי הַיָּם,
עַל אָדָם וְגוֹי לֹא יְדַעְתֶּם.

וְגָדַל וְנִשָּׂא שֵׁם אֱלֹהִים,
וְנִכְנַע גְּאוֹן־מְלָכִים לְפָנָיו,
בִּשְׁמוֹ תִּקָּבוֹר חַיִּים אֶת בִּתָּהּ הָאֵם,
וְאָב שֹׁחֵט רַחֲמָיו מִבָּנָיו;

וַעֲקֹב הַעֲרִיצְכֶם אֶת שֵׁם אֲדֹנָי
וְאֶת פְּעָלֵי־אֵל לֹא רְאִיתֶם,
וְהָיָה מְשׁוֹשְׂכֶם הַמָּוֶת וְהַבּוֹר,
וְהַחַיִּים וְהָאוֹר לֹא אֲוִיתֶם,—

וְהָיְתָה יַד־אָדָם בְּאָדָם לְרָע,
וְנִקְשָׁה מִבַּרְזֶל לֵב־גָּבֶר;
מִתְּעֻבַת פָּעֳלוֹ יֶחֱוַר הַצֵּל,
וְיִזְדַּעֲזַע שׁוֹכֵן הַקָּבֶר.

וְנָגְהָה הָאָרֶץ וְנִמְלְאָה דָם,
כְּמַיִם הַמְכַסִּים לְאוֹקְיָנוֹס,
אֲשֶׁר, אִם תָּקוּץ בָּם נֶפֶשׁ הַתָּם
וְאָמְרָה לִבְרוֹחַ — וְאֵין מָנוֹס.

וְשָׁפְכוּ מִמְשַׁלְתְּכֶם הַמָּוֶת וְהַבּוֹר,
וִיצוּרִים, הֶזְיוֹנוֹת־הַבַּדִּים — — —

עַד אִם יְבֻלַּע הַחֹשֶׁךְ וְגָבַר הָאוֹר.
וְעוֹד חָזוֹן לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים — — —

וּבְיוֹם יַעֲמֹד עַמִּי עַל נַפְשׁוֹ, וְהַצָּר
כִּי יִפְרֹשׂ אֶת יָדוֹ נוֹרָאָה
הַנִּשְׁבָּעִים בְּשִׁמְכֶם יַהַרְסוּ הָעִיר,
יְדֵיהֶם יָמִיתוּ הָרָעָה.

וְהָיְתָה בָּם חֶרֶב הָאוֹיֵב בַּיּוֹם,
וְיַד אִישׁ בְּאָחִיו בַּלָּיִל,
וּמְכוֹנְנֵי מַלְכוּת־שָׁמַיִם וְעַל
יִרְפּוּ יְדֵי־אִישׁ הֶחָיִל.

וּבְאַחֲרִית הַיָּמִים זֶה יִהְיֶה הַדּוֹר,
הַקָּם לָכֶם, בְּשִׁמְכֶם מִתְיַמֵּר:
כָּל נֶפֶשׁ שְׁפָלָה וְלֵב אַרְגֶּבֶת, — הַלֵּב,
שְׁבִיב הַתִּקְוָה בּוֹ הוֹלֵךְ וְגוֹמֵר.

וְיָמִים עוֹד נִצְפְּנוּ בְּעַרְפְלֵי הָעֵת
וְאָמְרָה בַּת־עַמְּךָ הוֹלַעַת:
„שָׁפַר עָלַי חֶלְקִי וּמְנָת כֶּלֶב חַי”;
בְּשִׁפְלוּתָהּ כִּי אֵינָהּ יוֹדַעַת.

הֶהָיְתָה בְאֶרֶץ, אִם נִשְׁמַע כָּזאת
לְמִיּוֹם קֹרַין אָדָם מֵהֹמֶר?!
לְבֶן הַמִּשְׁתַּקֵּעַ בְּאַרְצוֹ: „חֲדַל
מִטַּמֵּא הָאָרֶץ!” יֵאָמֵר.

וְעוֹד זֹאת אֲנִי עֹשֶׂה — נְאֻם־אֲדֹנָי —
וְשִׁבַּרְתִּי מֵרוֹהֲבָם אֶתְכֶם

מֵחֶזְיוֹנוֹת נְבִיאֵי־הַשֶּׁקֶר.

I

וְלַנְּבִיאִים כֹּה אָמַר אֱלֹהִים אֱלֹהָי:
אֲמַרְתֶּם: נִבֵּאנוּ לָאֱמֶת –
וְהָיָה הַזֶּרַע זַרְעֲכֶם לְסָם,
וְאָכַל אֶת עַמִּי עַד תֻּמָּם.

הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם יַחֲלִישׁוּ הָעָם,
וְעֹלוֹ עוֹד יִכְבַּד וּכְפָפוֹ;
אֲשֶׁר אִם יָקוּם בְּפָנָיו הַזְּבוּב –
וְלֹא יִהְיֶה בוֹ כֹחַ לַהֲדָפוֹ.

וְהָיָה מִשְׂמוֹ אֶת עֵינָיו אֶל עָל,
וּבְעַנְנֵי־שְׁמַיָּא בִּטְחוֹנוֹ,
וְהָיְתָה נַחֲלָתוֹ מוֹרָשָׁה לַצָּר,
וְשַׁח מִנֵּי־אָדָם בְּאֵין־אוֹנוֹ.

וְקָמוּ מִקִּרְבּוֹ מַרְהִיבֵי־הַדָּת
לְהוֹסִיף עוֹד פֶּרֶץ עַל פָּרֶץ,
וְנוֹשְׂאֵי־תוֹרַתְכֶם– כִּי חֵלֶק הָעָם–
יִתְנַשְּׂאוּ עַל „עַמֵּי־הָאָרֶץ”.

אור־יָהּ וָחַיִּים!

וָאָבֹא אֵלֶיךָ.

בָּאתִי עָדֶיךָ, מוּל פִּסְלְךָ אֶקּוֹדָה,
פִּסְלְךָ־סֵמֶל הַמָּאוֹר בַּחַיִּים;
אֶקּוֹד, אֶכְרָעָה לַטּוֹב וְלַנַּעֲלֶה,
לַאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא בִּמְלֹא כָּל הָעוֹלָם,
לַאֲשֶׁר הוּא נֶהְדָּר בִּמְלֹא כָּל הַבְּרִיאָה,
לַאֲשֶׁר יֵשׁ מְרוֹמָם בְּסוֹד־סוֹדוֹת הַיְצִירָה.
אֶכְרַע לַחַיִּים, לַגְּבוּרָה וְלַיּוֹפִי.
אֶכְרַע לְכָל שְׁבִיּוֹת הַחֶמְדָּה, שֶׁשְּׁדָדוּ
פִּגְרֵי־אֲנָשִׁים וְרָקָב־זֶרַע־אָדָם,
מוֹרְדֵי הַחַיִּים, מִיַּד צוּרִי־שַׁדַּי,
אֵל־אֱלֹהֵי־מִדְבָּרִיּוֹת־הַפֶּלִי,
אֵל־אֱלֹהֵי־כוֹבְשֵׁי־כְנַעַן בְּסוּפָה,—
וַיַּאַסְרוּהוּ בִּרְצוּעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין...

בְּיַם־הַנִּגּוּנִים, בְּמַאֲלִיפִים גַּלֵּיטוֹ;
אֶל־גִּיל־הַחַיִּים בְּכָל עָשְׁרָם וַהֲדָרָם,
תָּקְפָּם וּצְפוּנֵי מַשְׂכִּיּוֹת־גְּוָנֵיהֶם.

בָּאתִי עָדֶיךָ – הַאִם הִכַּרְתָּנִי?
הִנְנִי הַיְּהוּדִי: רִיב לָנוּ לְעוֹלָמִים!..
מִמֵּי־אוֹקְיָנוֹס בֵּין חֶלְקֵי־יַבֶּשֶׁת
תְּהוֹם הָרוֹבֶצֶת בֵּינֵינוּ יִבָּצֵר
בִּשְׁאוֹנָם וַהֲמוֹנָם לְמַלֵּא עַד פִּיהָ.
שְׁחָקִים וּרְהַב־הָעֲרָבוֹת הֵן קָצְרוּ
מֵהִשְׂתָּרֵעַ בַּפֶּרֶץ, הַמַּפְרִיד
תּוֹרַת אֲבוֹתַי מִדַּת מַעֲרִיצֶיךָ.
עֵינְךָ הָרוֹאָה בִי! יַעַן הִרְחַקְתִּי
לֶכֶת מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי
וְאַחֲרַי בִּנְתִיב יִתַּע אָדָם בֶּן־הַתְּמוּרָה, –
הִנְנִי הָרִאשׁוֹן לַשָּׁבִים אֵלֶיךָ
בְּיוֹם נָקְעָה נַפְשִׁי בִּכְנִיסָה לַדּוֹרוֹת,
בְּמוֹעֵד, בּוֹ אֶשְׁבּוֹר אֲזִקֵּי הַנֶּפֶשׁ,
נַפְשִׁי הַחַיָּה, הַדְּבֵקָה בָּאָרֶץ.

זָקֵן הָעָם – אֱלֹהָיו זָקְנוּ עִמּוֹ!
רְגָשׁוֹת, נִצְמָתִים בִּידֵי הַדַּלֵּי־אוֹנִים,
קָמוּ לִתְחִיָּה מִמַּסְגֵּר־מְאַת דּוֹרוֹת.
אוֹר־יָהּ לִי! אוֹר־יָהּ! כִּי קוֹרֵא כָּל גֶּרֶם,
חַיִּים, הוֹי חַיִּים! כָּל עֶצֶם. כָּל עוֹרֵק.

לְנֹכַח פֶּסֶל אַפּוֹלוֹ.

בָּאתִי עָדֶיךָ, אֵל נִשְׁכַּח מֵעוֹלָם,
אֵל־יַרְחֵי־קֶדֶם וְיָמִים אֲחֵרִים.
מוֹלֵךְ עַל זִרְמֵי־בְנֵי־אָדָם רַעֲנַנִּים,
מִשִּׁבְרֵי־אוֹנָם כְּשִׁפְעַת־עֲלוּמִים!
אֵל־דּוֹר אַדִּירִים וּנְפִילִים בָּאָרֶץ,
כּוֹבֵשׁ בִּזְרוֹעוֹ גַּם גְּבוּל שׁוֹכְנֵי־רָמִים
לְמוֹשַׁב גִּבּוֹרִים בְּנָיו בַּעֲטֶרֶת
עֲלֵי הַדַּפְנָה עַל מִצְחָם הַגֵּאֶה,
רוֹדֶה בֶּאֱלִילָיו וְנִדְמֶה לְהֵמֵּת,
לָשִׁית נוֹכָפוֹת עַל סוֹד־מוֹשְׁלֵי־תֵבֵל;
דּוֹר־אֵל בָּאָרֶץ, דּוֹר שִׁכּוֹר־הַחַיִּים,
נָכְרִי לְגוֹי חוֹלֶה וּלְבֵית־הַכּוֹאֲבִים.
אֵל־נַעַר, נֶאְדָּר, רַעֲנָן, כְּלִיל־יֹפִי,
חוֹלֵשׁ עַל שֶׁמֶשׁ וּמִסְתְּרֵי הַחַיִּים
בְּעַרְפִלֵּי הַשִּׁירָה וּבְגִנְזֵי־גְוָנֶיהָ,

פֹּה בְּאַרְמוֹן הַיְשִׁימוֹן, בִּירֻשַּׁת כִּלָּיוֹן,
פִּי־אֶלֶף תְּקָפַנִי עֱזוּז־הַצִּמָּאוֹן
לְאוֹתוֹ הָרָצוֹן, הַנִּמְרָץ וּבוֹעֵר
וּמַעְצוֹר לֹא יַכִּיר, וְלַכֹּחַ הַפּוֹעֵר,
שֶׁהָכוּ פֹּה גַּלִּים וַיִּתְגָּעֲשׁוּ,
וּבְדָכְיֵי הַזַּעַף נָאֲקוּ, רָעָשׁוּ
בֵּין כָּתְלֵי־כִלְאָמוֹ, הַלּוֹחֲצִים אוֹתָם,
וְשָׁטְפוּ, וְהָלְכוּ, וְעָבְרוּ עַל גְּדוֹתָם, —
לְהַזּוֹת מִשִּׁפְעָם עַד אַפְסֵי הָאָרֶץ,
לְמַלֵּא מְלֹא־תֵבֵל אַךְ מוֹטָה וָפֶרֶץ.

הִתְנַעֵר נִכְסַפְתִּי אָנֹכִי אַךְ פַּעַם,
וְהִתְחוֹלֵל בְּשׁוֹא־הַחַיִּים, בְּנֵפֶן וָרַעַם,
וְאֶרְאֶה: מַה צִּוָּה אֵל, בְּגוֹחִי מֵרֶחֶם,
לִהְיוֹת גִּיד־בַּרְזֶל אֶזְרוֹעִי בַּשֶּׁכֶם?
אֲנִי זֹאת חָפַצְתִּי: כָּל שְׂעִפַּי, מַעְבָּדַי
יִתְגַּלְּמוּ — וְעֵינַי הָרוֹאוֹת — בֵּין יָדַי,
וּבְהַלְמוּת הַפַּטִּישׁ עַל סַדַּן הַיְצִירָה,
יִנַּע זֶה הָזִי, כְּנוֹעַ הַסִּירָה,
וּשְׂרִידַי מְתוּהִים וְרוֹעֲדִים כַּיְגִיעַ,
מִקְלַעַת כָּל גִּידַי עָלֵימוֹ תַּצִּיעַ,
וְעוֹרְקֵי מְמֻשָּׁכִים וּדְרוּכִים מִתְנַשְּׂאִים,
כְּנִטְלֵי־הַחוֹל לְשִׂפַת־גְּבָעוֹת מְכַסִּים.

Neckar-Steinach.

אוֹ קָם זְמַן לִתְחִיָּה וְיוּבְלוּת מִקֶּבֶר,
כִּי מִסְגְּרוֹת־הַחַלּוֹנוֹת נִבָּטוֹת, מַשְׁקִיפוֹת,
כִּתְמֵהוֹת עֵינַיִם לֶעָבָר וַחֲלִיפוֹת?

מִנִּפְצֵי הַדָּיֵק – שָׁוְא כֹּהִי הָגִרְתִּי –
הֵסִיתַ אַךְ אֶבֶן מִמְּקוֹמָהּ אָמַרְתִּי.
כְּזְרוֹעוֹת עֲנָקִים, מְדֻמִּים עֲקֻבּוֹת,
הַמְלֵאוֹת בֶּהָרוֹת אֲמִצּוֹת וְתַרְצֻבוֹת,
יַהַבְקוּם וִיתַנְקוּם כָּל שָׁרְשֵׁי הָעֵצִים
בְּמַחְבָּרוֹת הַזּוּת וְהוֹשֵׁקִי עוֹלָמִים,
כְּאִלּוּ לְאַגְּדָם לָנֶצַח הֲפֵצִים.

שָׁם שְׁיָרֵי עַמּוּדִים, הֲרִיסוֹת אוּלַמִּים –
הוֹי מַכַּת־חַיִּים! אָסוּרָה נָּא וְאֶרְאֶה!
מִזִּיז אֶל זִיז עָלָה הַגֶּפֶן הַפֶּרֶא,
וּבְהוֹד וָהוֹד יַפְרִיא וּפָגַע בְּכֹתֶרֶת,
וְנִתְלָה בַּמְּרוֹמִים כְּמִקְלַעַת סוֹרֶרֶת;
וְרַעֲמַת הָאֵזוֹב הַיָּרֹק חוֹפֶפֶת
עַל אֶבֶן מִקִּיר וַעַד גֻּלָּה וָצֶפֶת.

שׁוּר הִנֵּה תְּנָם מְבָרְכֶיךָ, הוֹר גֵּאֶה,
מִשְׁפַּחַת הַבַּרְזֶל, הוֹר גַּעֲרָן, גְּדָל דֵּעָה
הַשָּׂם צוּרִים קִנּוֹ וּמְכוֹן־רִבְצוֹ רְקָבִים
וְנִשְׁקַף מִשָּׁמָיו עַל בֵּית הַכְּנָסִים!
בְּאַבְנֵי־עַד שִׁמְךָ, שָׂם־עַד, עַל אֲדָמוֹת,
הוֹר גָּדוֹל בֶּאֱמוּנָה וְכַבִּיר בַּאֲשָׁמוֹת!

בֵּין קִבְרוֹת דּוֹר־נֵכָר.

אָז אוֹתוֹ הָרֶגַע הַשָּׁקֵט הִגִּיעַ,
בּוֹ יוֹעֵם הַנֶּקַר א) וּכְלַהַב יוֹפִיעַ,
כְּלַהַב הַחֶרֶב, וְהִיא בַּרְזֶל עֲשׁוֹת,
כְּצִיּוּרֵי פִּתּוּחִים, — וְלוֹ גְּלוֹת נִגְרָשׁוֹת;
וַאֲנִי עַל שְׂפַת הַנַּחַל לְאִטִּי הָלָכְתִּי,
וְאַעַל הָהָרָה וּבְהָרְבָּה דָּרָכְתִּי.

בֵּין קִבְרוֹת דּוֹר נֵכָר אֲנִי הִתְהַלָּכְתִּי,
וּבְחַבְלֵי הַקֶּסֶם נֶהְדַּפְתִּי, נִמְשָׁכְתִּי.
רָאִיתִי הַצְּרִים בֵּין חָרְבוֹת חוֹמוֹתָיו,
עֲרִירֵי וְנִזְעָם, וּנְדוּעוֹת צַלְעוֹתָיו,
וְכֹה הָיוּ קַוָּיו הַפְּשׁוּטִים נִמְרָצִים,
לַאֲבָנָיו עֵין אֵפֶר; וּבְרִקְמַת הַפְּרָצִים,
בְּמַעֲטֵה צֵל־יָגוֹן, צֵל מֵאוֹת בַּשָּׁנִים,
כְּאִלּוּ הִתְגַּלֵּם בּוֹ קוֹל הָאֵיתָנִים
עִם אוֹתוֹ הַ„יֵּשׁ" בֶּן־הַלַּיִל, רַב־אוֹנִים,
מוֹרֶשֶׁת הַסַּעַר וְנַחֲלַת קַדְמוֹנִים,
הַמְּכַסֶּה בְּמִסְתָּרִים וּבְהַדְרֵי לֵב־גָּבֶר.
אַךְ דְּמָמָה... וּלְאָזְנַי בָּא פִּטְפּוּט הַיַּעַר,
עֲפָאָיו מְסַפְּרִים... הֲרוּחַ בָּם נָעַר?

א) שם נחל באשכנז.

שִׁרְיֹנֶיהָ שׁוֹרָגוּ וַתְּהִי נְחוּשָׁה.
נֶאֱזָרִים בִּגְבוּרָה נִלְחֲמוּ הַיְּוָנִים,
אִם גַּם יַד־פָּרָשִׁים עָלֵימוֹ גָּבְרָה,
אִם גַּם הָיוּ מֻרְגָּם לְפַרְסוֹת סוּסֵיהֶם,
וּבְתִגְרַת חַרְבוֹתָם מְחִצָּתָם נִגְזָרָה.
וּמְתֵי־מְעַט הַנִּשְׁאָר בְּאֵין מִשְׁטָר וָסֵדֶר
אֶל תַּחַת הַדֶּגֶל נִדְחָקוּ. נֶהְדָּפוּ;
פָּרָשֵׁי הָאוֹיֵב אוֹתָמוֹ כִּתֵּרוּ,
וְאֶל דֶּגֶל הַתְּכֵלֶת א) גַּם הֵמָּה שָׁאָפוּ.
בֵּינֵיהֶם הָאֶחָד: אֶל תִּתּוֹ קוֹל בַּעַם
וְקוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה נָמוֹגוּ כָּל קָמָיו,
מִימִינוֹ, מִשְּׂמֹאלוֹ כִּמְעוֹף לַהַט חַרְבּוֹ
לֹא אֶחָד כְּבָר נָפַל מִתְבּוֹסֵס בְּדָמָיו.
וְעַד קָרוֹב לַדֶּגֶל עַל סוּסוֹ הִגִּיעַ,
וּבְרִשְׁפֵּי הַזַּעַם בְּנוֹת עֵינָיו הֵאִירוּ, —
אַךְ שָׁדוּד כְּבָר נָפַל מִסּוּסוֹ לָאָרֶץ —

וּלְאוֹר בְּרַק הַיְרִיָּה אִישׁ אָחִיו הִכִּירוּ — — —

אֹרסה.

א) הדגל היוני.

וַיְהִי הַלַּיִל... בֵּין כֵּפֵי הַסְּלָעִים
גְּדוּד קָטָן מִצְּבָא הַמִּתְנַדְּבִים הִרְגִּיעַ.
הַצּוֹפִים הֶעֱמִדוּ, הַמְּדוּרוֹת נִדְעָכוּ,
אֶת תְּרוּעוֹת הַשֵּׁנָה הַחֲצוֹצְרָה הִשְׁמִיעָה:
וַתְּהִי הַדְּמָמָה... וּפִתְאֹם לְפֶתַע
בָּא אַחַד הַמְּרַגְּלִים: הָרָעָה נִפְתָּחָה!
מִקּוֹל־רַעַם־חֲרָדָה כְּבַר נֵעוֹר הַמַּחֲנֶה,
הַמְּפַקְּדִים נֶחְפָּזִים: „עֲמוֹד בַּמַּעֲרָכָה!"
וּבְהֶשְׁכֵּת הַלַּיִל מֵאֵצֶל הֶהָרִים,
כַּמִּשְׁעוֹל הָעוֹלֶה לְמִיצְרֵי הַסְּלָעִים,
כַּסַּעַר מִתְחוֹלֵל בֵּין רַהֲבֵי עֲרָבוֹת,
בָּא מוּעָף בִּיעָף גְּדוּד־פָּרָשִׁים נִשָּׂאִים.
וּבְטֶרֶם הִסְפִּיקוּ הַיְּוָנִים בָּם לִירוֹת
וּכְבָר הַפָּרָשִׁים עָדֵימוֹ הִגִּיעוּ,
וּבְרַעַם־הַתֻּפִּים וּבְצִלְצַל־הַנֶּשֶׁק
עֲנוֹת־גְּבוּרָה עָלְתָה וַאֲנָקוֹת הֵרִיעוּ.

וּבְהֶשְׁכַּת הַלַּיִל, בַּגַּיְא, בֵּין הַמְּצָרִים,
הִתְלַכְּדוּ, הִתְנַגְּשׁוּ מַעַרְכוֹת הָאוֹיְבִים,
עֵינֵימוֹ בָּעֲרוּ וּדְמֵי לִבָּם הָמוּ,
כַּהֲמוֹת הַגַּלִּים וּשְׁאוֹן קְנֵי־הָרוֹבִים.
מִגְּרוֹנָם הַנִּחָר הִתְפָּרֵץ לִרְגָעִים
קוֹל־פֶּרֶא, קוֹל זְוָעוֹת... וּבְיָדָם הַחֲמוּשָׁה,
לִמְקַסֵּם מַנְגִּינוֹת הַקְּרָב, כָּל גִּידֶיהָ,

לֹא אָזְנְכֶם גִּלִּיתִי – מִתְנַדֵּב אָנֹכִי.
עִם לַהֲקַת מֵרֵעַי מִצָּרְפַת אָתָאנוּ,
בְּעַד יָוָן, עַם עוֹלָם, נַפְשֵׁנוּ נַקְרִיבָה;
אִם אָמוּת אַל תִּבְכּוּ לִי, רוּחִי שׁוֹקֵטָה,
וּבְשִׁמְכֶם עַל שְׂפָתַי לְאֵל נַפְשִׁי אָשִׁיבָה".

IV

וַיְהִי הַלָּיִל . . . עַל תּוֹעֲפוֹת אֲטָרִים
נִטָּיו הַצְּלָלִים. כִּגְדוּדֵי עֲנָקִים,
צוּרֵי הַסְּלָעִים הִתְפָּרְדוּ מִסָּבִיב;
עֲטוּפֵי מַאְפֵּלְיָה שָׁחֲרוּ הָעֲמָקִים.
כִּנְחַשׁ־עֲקַלָּתוֹן מִבְּנֵי הָעֲנָקִים,
שֶׁרְבּוֹת עֲגִילָיו יִתְפַּתְּלוּ בַּדְּרָכִים,
הֲמוֹן־צְלַלְקְלוֹת־הַמִּשְׁעוֹל נִטָּיו.
וְעַרְעָר יָנוּעַ שָׁם אַחַר הַסְּבָכִים,
מִסָּבִיב לוֹ עַרְבוֹת־הַיְשִׁימוֹן עִם רָזָיו
כִּדְמוּת־תַּבְנִית גְּבוּרָה עִם חוֹתַם עַצֶּבֶת,
כְּאִלּוּ עַל סְעִיפֵי הַסְּלָעִים נִשְׁפְּכוּ
כָּל גִּנְזֵי־הַעֲלוּמוֹת הַחַיִּים וְהַמָּוֶת:
מִמַּעַל אַפִּרְיוֹן־מֶרְחַבְיַת שָׁמַיִם,
הָאִלֵּם כַּנֶּצַח וְשׁוֹקֵט בַּעֲרִיפָיו;
מִתַּחַת – גִּבְנוּנֵי הַר אֲטָרִים וַאֲגַפָּיו,
וְעִם יֵצֶר־הָאָדָם הַנֶּאֱבַק בֵּין סְעִיפָיו.

– בֵּינֵיהֶם שַׂר־צָבָא – וּשְׁמוֹנִים נִפְצָעִים".
– "וּבְמִבְחַר בָּנֵינוּ שִׁלַּמְנוּ אֲנַחְנוּ –
אִמָּהוֹת שַׁכֻּלוֹת – הַמִּלִּים הַשְׁתַּיִם".
– "נָא חִדְלִי מִבֶּכִי, הַאֶחָד הוּא בְּנֵנוּ?
הַאָפְסוּ כְּבָר שָׁבִים מִשְּׂדֵה־הַמִּלְחָמָה?
אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם..." – וּמִשֶּׁטֶף אִמְרוֹתָיו
גַּם יְרַוַּח לַזְּקֵנָה וַתְּהִי לָהּ נֶחָמָה.
וּכְיֶלֶד, הַבּוֹרֵא עוֹלָמוֹת כַּהֲגִיגוֹ,
וּמְלֵאִים הֵם רֶגֶשׁ גַּם יִרְאֵם לְעֵינַיִם,
כֵּן יַאֲמִין הַזָּקֵן הַהוֹגֶה בִּדְבָרָיו,
וְשָׁב לוֹ וְרָפָא, וְרָאָה אוֹר חַיִּים.

III

– "מַה־צִּלְצְלָה הַמְּצִלָּה?" – אִגֶּרֶת לַאֲדוֹנִי!
– "מֵאַיִן?" – מֻזָּלָה – "הִיא הַיּוֹם מְבַשֶּׂרֶת!
יְהִי שְׁמוֹ מְבֹרָךְ!.." פָּנֶיהָ מָה־אוֹרוּ,
מַה־יָּדָם רוֹעֶדֶת, דִּמְעָתָם נִגֶּרֶת!
– "נָא מַהֵר קְרָאֵהוּ!" – הַכְּתָב לֹא כְתַב יוֹסֵף,
הוּא כְתַב־מֹשֶׁה בְּנֵנוּ... – "כְּתַב־מֹשֶׁה... מֻזָּלָה...
הֲטוֹבָה הַבְּשׂוֹרָה?.. אִם קְלָלָה תוֹכֵהוּ?" – – –
פְּנֵי שְׁמוּאֵל מַה חָפוּ, הַזְּקֵנָה נִבְהָלָה.
"אֲבוֹתַי הַיְקָרִים! נָא סִלְחוּ הַפָּעַם;
אֶת נַפְשְׁכֶם לַדְאִיב לֹא הָיָה בְּכֹחִי
וְעַד שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי לְדֶגֶל צְבָא־יָוָן,

– „הָהּ, אֵיפֹה בֶּן יַקִּיר, אַיֵּהוּ מַחְמַדִּי ?
הֲחַי הוּא, אִם עָזַב אֶת עֵמֶק הַבָּכָא ?
אָחַת לִי, אֵין בְּעָנָן, הוֹי פֶּרַח טִפַּחְתִּי,
אִם נִקְּרוּ עֵינֶיךָ כְּבָר עוֹרְבֵי־הַנַּחַל ?
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֲיִיהוּ, אַמְּצֵהוּ!
בֵּין סַלְעֵי הַסְּלָיָה הֲשָׁתָה, הֶאָכַל ?
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! הוֹי, מֶלֶךְ הַמְּלָכִים,
אוֹי, הָסֵר מִמֶּנּוּ כָּל פֶּגַע, כָּל קְטָטָה !
עַד מָתַי עוֹד תֹּאכַל חֶרֶב מִלְחָמָה,
וְלֵב מֶלֶךְ וּמֶלֶךְ בְּיָדְךָ אַךְ אָתָּה!"

הַבֹּקֶר אַךְ הָיָה, וּבְטֶרֶם עוֹד תַּחְפִּיר
הַחַמָּה בְּגִיחָה אֶת חֶרְמֵשׁ הַסַּהַר,
וּבְהִיק עַרְפִלֵּי־הֶבֶלֶת תִּתְלוֹנֵן אַדְמַת,
וּבְטֶרֶם עוֹד נִבְקְעוּ עַפְעַפֵּי הַשַּׁחַר, –
וּכְבָר רַבִּי שְׁמוּאֵל יָנוּעַ בַּשְּׁוָקִים
אִם לָתוּר, לָדַעַת חֲדָשׁוֹת הַקְּרֵינָה
וְשִׂיחָה וּשְׁמוּעָה שֶׁהֶעֱבוּר בָּאָרֶץ,
אוֹ־לִרְאוֹת בָּאוֹרְחוֹת, נִפְצָעִים הַבָּאִנָּה.
אָז יָסוּר אֶל בָּתֵּי הַחוֹלִים לַצָּבָא,
אָז יִדְרוֹשׁ, אָז יַחְקוֹר: מֵאַיִן הַבָּאִים,
וְאִם יֵשׁ מֵהֶם אֶחָד, שֶׁנָּשָׂא אוֹ שָׁמַע
אֵי הוֹוֶה הַגְּדוּד, שֶׁבּוֹ בְּנוֹ הַנָּעִים ?..

„לְרִיבָה נִלְכָּדָה. הַמְּשִׁים הוֹרְגוּ,

מְאוּם לֹא תַגֵּדְנָה – וְהֵן נִצְמָדוֹת:
פְּנֵי־בְנוֹ בְכוֹרוֹ לוֹ אֶבֶן שׁוֹאֶבֶת.
רַק יָדוֹ הַצְּנוּמָה, שֶׁתִּרְעַד לִרְגָעִים,
הִיא תָעִיד עַל אֶבְלוֹ, כִּי נַפְשׁוֹ דוֹאֶבֶת.
אַךְ כְּאַלּוֹן בָּכוּת, כַּחֲלוֹף תֹּר הַחֹרֶף,
וּרְבָבוֹת בַּדָּיו יְנַעֲרוּ הַשְּׁלָגִים,
מַר תָּרִיד הָאֵם עַל צַוְּארֵי הָעֶלֶם
וְכָל קִמְטֵי לְחָיֶיהָ מָלְאוּ כַּפְּלָגִים.

– „הַאוֹסִיף אֶרְאֶךָ, אַהֲבַת בֶּן טְפוּחַי?
הַאוֹסִיף אֶשָּׁקְךָ?" – וְהִיא מִתְרַפֶּקֶת...
– עוֹד נָשׁוּב נִתְרָאֶה. – „אֱלֹהִים הַיֹּדֵעַ!.."
וּנְשִׁיקוֹת מַאֲלִיפוֹת הִיא אוֹתוֹ נוֹשֶׁקֶת.
וּבְכָל חֹם־לִבָּתוֹ הַבֵּן יְחַבְּקֶנָּה,
וּלְחָצָהּ אֶל לִבּוֹ – שִׂפְתֵיהֶם נָשָׁקוּ.
הַנְּשִׁיקָה אֲרֻכָּה: כְּאִלּוּ כָל חַיָּיו
אָז יַפְקִיד בְּיַד אִמּוֹ, שֶׁיָּדָיו חִבֵּקוּ.
הַנְּשִׁיקָה אֲרֻכָּה: מֵאֲנוּ הִפָּרֵד,
כָּכָה תִּפָּרֵד הַנְּשָׁמָה מִגְּוִיָּה – – –
עוֹד רֶגַע הִתְחַזֵּק הָעֶלֶם, וּפִתְאֹם
גַּם פָּנָיו הִתְעַוְּתוּ וַיִּגְעֶה בִּבְכִיָּה...

II

בַּעֲשָׂרוֹת בַּשָּׁנִים כֵּן אָרַךְ הַלָּיִל.
שְׁנַת שְׁמוּאֵל נָדְדָה, הַזְּקֵנָה נֶאֱנָחָה...

בֵּין הַמְּצָרִים.

(פּיאֵמה) א).

I

קוֹל בַּעַם הַקְּרָב עַל תּוֹגַרְמָה יָרִיעַ,
עִיר קָלוֹן נְבוֹכָה, שְׁוָקֶיהָ שׁוֹמֵמִים;
אֶת בֵּית רַבִּי שְׁמוּאֵל הִקִּיפָה הַזְּעָקָה,
תַּאֲנִיַּת הַמְקוֹנְנִים תְּהַלֵּךְ שָׁם יוֹמַיִם,
הַדְּלָתוֹת לִרְגָעִים עַל צִירָן תְּהַבֶּינָה,
הַקְּרוֹבִים, הָרְחוֹקִים נֶאֱסָפִים, נֶאֱנָקִים;
קְהַל־הֲמוֹן־שְׁכֵנִים בַּהֲמָנִים נֶאֱנָחִים,
גַּם חוֹמְדֵי חֶזְיוֹנוֹת בֵּינֵיהֶם נִדְחָקִים.
— מַה־זֶּה וְעַל מַה־זֶּה הֵנָּה נֶאֱסַפְתֶּם,
וּרְאוֹת מַה־תִּשְׁתּוֹקֵק הָעֵדָה נִצָּבָה?
— „הֵן יוֹסֵף — הַבְּכוֹר — מֵאֲבוֹתָיו יִפָּרֵד
לָצֵאת לַמִּלְחָמָה, מִתְנַדֵּב לַצָּבָא!"

גַּבּוֹת רַב שְׁמוּאֵל, הַנְּטוּיוֹת כִּקְשָׁתוֹת,
קָרְבוּ, הִתְלַכְּדוּ וַתִּתְאַחֵדְנָה,
מְלֹא רֹחַב מִצְחוֹ כִּי חָרְשָׁה הַדְּאָגָה;
עֵינָיו יְבֵשׁוֹת וּמְאוּם לֹא תִּגַּרְנָה.

א) מימי המלחמה האחרונה בין יון ותוגרמה.

נֵס צִיּוֹנָה!

(מימי בר־כוכבא).

שְׂאוּ נֵס צִיּוֹנָה! שְׂאוּ נֵס צִיּוֹנָה!
הָעִיזוּ וַעֲלוּ, הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם!
אַל תִּרְפֶּה יָדֵנוּ עַד נְשִׁימָה אַחֲרוֹנָה,
כָּל עוֹד בְּעוֹרְקֵינוּ יֵשׁ טִפָּה שֶׁל דָּם.

נָרִיקָה הַחֶרֶב כַּזָּקֵן, כַּנַּעַר!
מִי זֶה הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב?
נָשֵׁינוּ, טַפֵּנוּ כִּי יֵרְדוּ הַשַּׁעַר,
חֲלוּצִים נֵצֵאָה וְנֶאְסוֹר הַקְּרָב.

הֵן אַחִים אֲנַחְנוּ, יוֹם צֵאת לִקְרַאת נָשֶׁק:
מִן אַשְׁדּוֹת הַלְּבָנוֹן וְעַד אִיֵּי הַיָּם,
לְמִן יַרְכְּתֵי צָפוֹן כְּאַהֲבַת דַּמֶּשֶׂק —
לַחַיִּים וְלַמָּוֶת גְּאוֹן־יַעֲקֹב עֵת קָם!

שְׂאוּ נֵס צִיּוֹנָה וְתִכּוֹן מַמְלָכָה,
הִיא מִקְדַּשׁ אֵל יַעֲקֹב וּמִשְׂגָּב לַטָּף.
וְהָיְתָה יָדֵנוּ אֹחֶזֶת בַּמְּלָאכָה,
בִּמְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ, וְהַשֶּׁלַח בַּכָּף!

שְׂאוּ נֵס צִיּוֹנָה, גִּבּוֹרֵי יְהוּדָה!
אֵל עֹז לָנוּ, אַחַי, וּמִשְׂגָּב וָצוּר.
אִם חוֹמָה אֵין לָנוּ — אֲנַחְנוּ הַמְּצוּדָה,
פְּגָרֵנוּ — הַחֵיק, לִבֵּנוּ — הַשּׁוּר!...

אדסה.

— „וְקִבְרוֹת־קַנָּאַי ?"
— שְׁאַל עֵיט הֶהָרִים, שֶׁנִּקֵּר עֵינֵיהֶם,
שְׁאַל אֶת הַכֶּלֶב, אִי יְגָרֵם עֲצָמָיו,
שְׁאַל אֶת הָרוּחַ, אִי יְזָרֶה עֲפָרָיו. —
וְאַל תִּשְׁאַל אֶת עַמְּךָ, מְאַשְּׁרָיו וַחֲכָמָיו,
הַקּוֹרְאִים „פָּרִיצִים" לַטּוֹבִים בִּבְנֵיהֶם,
וּמוֹחִים שֵׁם קְדוֹשָׁיו מִלִּבּוֹ וּסְפָרָיו—

— „מַה נִּשְׁאַר, הַגִּידָה ?"
— כָּל מְעָרוֹת הֶהָרִים — לַגִּבּוֹר בְּעַמָּיו,
וְנִקִיקֵי־הַסְּלָעִים לְשׁוֹאֵף לִנְקָמָה,
וּמְרוֹמֵי הַשָּׂדֶה, שְׂדוֹת מְכוֹרָתוֹ,
לְהַרְטִיב וּלְהַשְׁקוֹת בְּחֶלְבּוֹ וּבְדָמָיו
אֶת עֵמֶק הַשָּׁרוֹן וּנְאוֹת הָאֲדָמָה
בְּיוֹם יָשׁוּב עַמּוֹ וְגָאַל נַחֲלָתוֹ.

הידלברג.

מִשִּׁירֵי־הַגּוֹלִים.

— „מֵאַיִן תָּבוֹאָה?"
— מִמִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אָנֹכִי – מִכְּנָעַן.
שָׁם בּוֹכִים הֶהָרִים וְנִגְּרוּ יַרְדֵּנָה
הַדְּמָעוֹת הַקָּרוֹת, הַשְּׁקוּפוֹת כְּבָרֶקֶת.
מִנַּהֲמַת לִבִּי קָרָאתִי — וַיַּעַן
הַשּׁוּעָל מִבָּמוֹת־הַיָּעַר, שֶׁהֵנָּה
צָהֲלוּ מִקּוֹל בַּת, צִיּוֹן צוֹחֶקֶת.

— „וּמְצוּדוֹת יְהוּדָה?"
— הַחוֹמוֹת הַבְּצוּרוֹת – תֵּל־עוֹלָם כֻּלָּמוֹ.
אַךְ שִׁבְרֵי מַצֵּבוֹת עַל קִבְרוֹת הָאֻמָּה,
וְחוֹפֵף עֲלֵיהֶם יְגוֹן הָעוֹלָמִים.
אַף שִׁירוֹת הֶעָבַר לֹא קִנְּנוּ בָמוֹ;
וַיְלַהֵט הַשֶּׁמֶשׁ וְנֶגַף אַךְ תְּנוּמָה,
וְהוֹבִישׁ אֶת נַהֲרוֹת נַחֲלֵי הַדָּמִים.

וַיְהִי לָהָר זֶה דְּמוּת הַשֶּׁלֶד לִבְנֵי שַׁחַץ,
מִתְעָרָה וְהֵישׁוֹף־עוֹרֵהוּ, וּבְמִפְלֶצֶת
מִמִּשְׁפְּחוֹת־אֵיָל נִכְחֶדֶת מִן אֲדָמוֹת.

מֵעֵבֶר אֶרְגְּוָלְד הַשֶּׁמֶשׁ יַסְתִּיר פָּנָיו,
וַתִּגְבַּר הַשְׁבְרַת צֵל, וַתְּהִיֶּה כָּל הָרְכָסִים,
מִדֵּי הִתְרַכְּזָה בָם וּבְהִגְּוֵי שְׁקַעֲרוּרִיהֶם;
וּבְכִיבֵי שַׁלְוַת־יָהּ — וְלֹא נֵעוֹר קוֹל בַּיַּעַר,
שֶׁיֶּהְדּוֹר עַד הֲלוֹם. וְעֵין הַנֵּכָר קָמָה,
וְהַכִּכָּר כְּעֵנָן אֲגָדוֹת וְעוֹלַם־פְּלָאִים...
וַיְהִי הַיַּעַר עֵר וָאֶהִי מַקְשִׁיב אָנִי———
הַאֵין גַּם אֶחָד בָּא — וְהוּא מִבְּנֵי הַנְּפִילִים,
גִּבּוֹרֵי־הָאֶשּׁוֹן, וּבְיָדוֹ עֵין חֲנִיתוֹ,
וְהוֹלֵךְ אַחֲרֵי תְאוֹ, וְרוֹדֵף רְאֵם בֶּן־יוֹמוֹ
בֵּין שְׂדֵרֵי יַעֲרֵי־עַד? — הֲכִי לֹא בַהֲרוֹת פְּעָמָיו
יָרִימוּ עָבֵי חוֹל, וְעוֹד רֶגַע — וּבְנַחַל
עֲנוֹת גְּבוּרָתוֹ בָּאָה, — קוֹל גֶּבֶר־פֶּרֶא יִקְרָא!
צַף הָם, מִסָּבִיב הָם — וּבְקֶדֶם תִּישַׁן אֶרֶן———

Neckar-Steinach.

הִרְהוּרֵי עֶרֶב.

... אֵין זֶה, כִּי מְקוֹם מַחְצַב אֲבָנִים
הַמָּקוֹם מִשְׁתַּבֵּר, וּבְרֹב הַיָּמִים נִטַּשׁ!
וּבְקִיר עֲנָק, הַשָּׂם מַעֲטֵהוּ כִּתְרֵי־עָבִים,
וּבְהֶבֶל־הָאֲנָךְ שָׁמַיְמָה יִשָּׂא רֹאשׁוֹ,
יִתְרוֹמֵם פֹּה הָהָר,– בְּגַבְנוּנֵי הָאַרְגָּמָן,
הַמְּלֵאִים הוֹד וָעֹז וְיִפְעָה זָרָה, פְּרָאִית.
וְאַךְ מְעַט לְעֵת יַאֲפִילוּ עוֹרְקִים כֵּהִים,
תְּהֵלוֹתִים, כְּעֲשַׁן הַכְּפָרִים טֶרֶם בֹּקֶר,
וּכְתָמִים, אֲשֶׁר עֵין הָאֹפֶר לָטוֹ,– פְּנֵיהֶם,
כָּל רַחֲבֵי זֶה הַקִּיר וּמֶרְחַב הָאַרְגָּמָן,
לְשַׁוּוֹת עָלָיו חֵן שֶׁל תּוּגָה וַעֲצֶבֶת,
וְנִגּוּן לֹא מֵעוֹלָם זֶה.

וְרִגְבֵי הָגָא,
כָּל קֶרֶן וְכָל שֵׁן נְטוּיוֹת, בּוֹלְטוֹת הֵנָּה,
כְּעַצְמוֹת הָעֲנָק וּבְגַרְמֵי גָּלְמֵי־פַחַד,
שֶׁעָמְדוּ פִּתְאֹם דּוֹם כְּאֶחָז בָּם הַפַּלָּצוּת
וּמְצוּקוֹת הָעֲוִית, וְנִפְסַק חוּט חַיָּתָם.
וְהַשֶּׁמֶשׁ שָׁלַח קָו, וַיִּגַּע בָּאֲבָנִים.
וּבְנַגַּעַת בָּם הָאוֹר וַיְהִי לְדַם הָאָדָם...
אָז נִדְמֶה לִי הַכֵּף וְהִנּוֹ נוֹטֵף דָּמִים,
וְהַדָּמִים יִמּוֹגוּ צוּר וְרוֹעֲפִים בַּהֲגָוָיו.

טְרִיאוֹלֶט.

לַאֲרֹשֶׁת שְׂפָתַיִךְ שׁוֹשַׁנִּים,
נֹעַם שִׁירֵךְ כִּלְבָבוֹת כִּי רָד –
יָדַעְתִּי אֹשֶׁר וַעֲדָנִים.
לַאֲרֹשֶׁת שְׂפָתַיִךְ שׁוֹשַׁנִּים
שָׁתִיתִי רָוִיתִי רוֹשׁ פְּתָנִים,
כִּמְעַט קָט שָׁלַחְתִּי בִי יָד:
לַאֲרֹשֶׁת שְׂפָתַיִךְ שׁוֹשַׁנִּים,
נֹעַם שִׁירֵךְ כִּלְבָבוֹת כִּי רָד.

אָדֶסָה.

יָבֹא הַבַּעַל בִּבְשָׂרוֹ מֵעִיק וּמֵצִיק עַד מָוֶת.
שָׁוְא אַךְ יִתְאַמֵּץ הַרַקְלֶס לְהַשְׁלִיךְ אֶת מַדָּיו מֵעָלָיו,
יָדָיו בִּבְשָׂרוֹ תֹּאחַזְנָה, קוֹרְעוֹת הַבָּשָׂר וּמְפָרְקוֹת
עוֹרוֹ מֵעַל עַצְמוֹתָיו, עַד יָזוּב דָּמוֹ לָאָרֶץ;
מוֹקְדֵי שְׁאוֹל אֲחָזוּהוּ, וְלֹא יָכוֹל נְשֹׂא אֶת מַכְאוֹבָיו.
אָמַר וַיִּצֶּת הַמְּדוּרָה, וַיָּמָת בֵּין לַהֲבוֹת הַמּוֹקֵד.

רַעְיָה! לוּ גָדְלוּ כִּי שֶׁבַע עֳנָיַי וּמְצוּקוֹת בָּאוֹנִי,
רִשְׁפֵּי שַׁלְהֶבֶת, אֵשׁ תֹּפֶת, — וְלִהֲטוּ לְשַׁדַּי וּמוֹחִי,
נָזְלוּ הַתְּנוּמָה מֵעַפְעַפַּי, גַּם קָרְבוּ אֶת קִצִּי לִרְגָעִים, —
הַכֹּל מִיָּדֵךְ אֲקַבְּלָה, וַחֲבִיבִים עָלַי כָּל יִסּוּרַי,
לוּ אַךְ יָדַעְתִּי נֶאֱמָנָה, כִּי אוֹתִי, אַתְּ, אוֹתִי, אוֹהֶבֶת:
מֵאַהֲבָתֵךְ אֵלַי, כַּאֲשֶׁר תֶּאֱהָבִי, תּוֹכִיחִי...

הידלברג.

קְרוֹבִים לָאָדָם וְלִלְבָבוֹ, וַחֲפֵצִים בְּאָשְׁרוֹ וּבְגִילוֹ.
וְאַנְשֵׁי הָאָרֶץ עַלִּיזִים, וְגֵאִים, וְכֹחַ בְּמָתְנָם,
חָכְמָה וּגְבוּרָה בָּם נָשְׁקוּ, וְנִדְמוּ לָאֵלִים גַּם הֵמָּה.
הוֹד תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ יוֹדֵעַ, וּבְסַעֲרוֹת חִשְׁקוֹ לֹא יֵבוֹשׁ,
יִגְבַּר לְאַהֲבָה יוֹקֵדָה, וַיְאַמֵּן לִנְקָמָה בִּמְשַׂנְאָיו.

אַךְ כַּחֲלוֹם חֶזְיוֹן לַיִל, חֲלוֹם מָלֵא אוֹר וּמַנְגִּינוֹת,
שִׂיחוֹת כֹּכָבִים וְעוֹלָטוֹת, לֹא רָאֲתָה עַיִן מֵעוֹלָם, —
פָּשַׁט וַיָּעָף הַדּוֹר, וַהֲדָרָיו עִמּוֹ יָצָאוּ.
אַשְׁרֵי אֹזֶן שֶׁשָּׁמְעָה הֵד לָכוֹ מִמַּצְּבוֹת הָאָבֶן,
שָׁמְעָה וַתָּבֶן הֲגִיגוֹ מִרְקְמוֹת תַּפְלָאוֹת לָאַגָּדָה!
אַחַת יָדַעְתִּי אָנֹכִי, אוֹתָהּ גַּם לָךְ אֲסַפֵּרָה:

אָז בַּהֲלוֹךְ דֵּיַנִירָה עִם אִישָׁהּ הֶרַקְלֶס בָּאָרֶץ
בָּאוּ עַד אַחַד הַנְּהָלִים וְרָאָם שָׁם נֶסוֹס. וַיֶּחֱשַׁק
בְּאֵשֶׁת הֶרַקְלֶס הַנָּאוָה, וַיֵּאָבֵק עִמּוֹ בַּנָּהַל.
יָדָיו אָז יִשְׁלַח הַגִּבּוֹר, וּמְשַׂנְאוֹ תַּחְתָּיו יַכְרִיעַ.
מוּגָר לָאָרֶץ, מִתְבּוֹסֵס בְּדָמָיו, יִשָּׂא אִמְרָתוֹ
נֶסוֹס, הַשּׁוֹאֵף לִנְקָמָה, מְדַבֵּר אֶל דֵּיַנִירָה:
„רַחֲצִי שִׂמְלוֹתַי בְּדָמַי, וְהָיָה כִּי יִבְגּוֹד בָּךְ בַּעְלֵךְ
אֵלֶּה לוֹ תִּתְּנִי וְיִלְבָּשׁ, וְיָשׁוּב לֵב אִישֵׁךְ אֵלָיִךְ!“
שָׁמְעָה הָאִשָּׁה וַתֵּחָפַּת, וַתִּתֵּן לְאִישָׁהּ וַיִּלְבָּשׁ.
כְּסוּתוֹ עוֹדֶנָּה בְיָדָיו וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת,
מוֹקְדֵי שְׁאוֹל אֲכָלוּהוּ, וְאֵשׁ צָרֶבֶת בְּעַצְמוֹתָיו.
כְּאַלְפֵי עֲלוּקוֹת תִּרְעַבְנָה, מִתְלַכְּדוֹת, נִצְמָדוֹת לִבְשַׂר־חַי,

וְיֵשׁ אֲשֶׁר תִּשְׁמַע אָזְנֵנוּ שֶׁמֶץ מֶנְהוּ בְּשִׁירַת עָבָר,
בְּצִלְצְלֵי שִׁיר מִנִּי קֶדֶם, בַּאֲגָדוֹת־אֲשָׁפִים וּנְגִינוֹת,
בְּעַרְפִלֵּי הַהוֹרוֹת גָּנוּז – קוֹל מוֹשֵׁךְ לֵב אָדָם בְּחָזְקָה;

שִׂיחוֹת וּנְגִינוֹת מִקֶּדֶם – הַעוֹדֵךְ זוֹכֶרֶת, יוֹנָתִי?
שִׁירַת לֵב רַגָּשׁ, לֵב תָּמִים, לֵב אַמִּיץ כֹּחַ וָעֶדֶן,
רִנַּת הַגֶּבֶר, נוֹבַעַת בְּעֶתֶרֶת הַחַיִּים וְהַכֹּחַ.
אֵלֶּה הֵן שִׂיחוֹת מִקֶּדֶם. וּבְשִׂיחוֹת הַפְּלָאוֹת תּוֹפִיעַ
אֶרֶץ עַל יְפִי־הַתְּכֵלֶת וּבְסוֹד גִּלֵּי עֵדֶן עֲלִיזִים,
אֶרֶץ נַבְגּוּנִים, כּוֹתַרְתָּם – יַעֲרוֹת אֹרֶן וָזַיִת,
כְּאַבְנֵי אִיזְמָרַגְּד מַרְאֵיהֶם, מְסַכּוֹת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב,
זָהָב וְרִקְמוֹת אַרְגָּמָן – מִזְרָעוֹת חִטָּה וָגֶרֶשׂ.
אֶרֶץ בָּהּ נְהָלִים, מַעְיָנִים מֵהֶבְיוֹן הַשַּׁיִשׁ יִזְרוֹמוּ,
מַעֲרוֹת הַפְּלָגִים מַחְצַבְתָּם, כְּדִמְעַת בַּת עַיִן טָהֳרוּ.
חוֹלְמִים שָׁמַיִם נִשְׁקָפִים, כְּעֵינֵי תְכֵלֶת־מַרְהִבוֹת,
יַעֲרֵי בְרוֹשׁ וַעֲצֵי דַפְנָה – מַמְלֶכֶת דּוּמִיַּת הַקֹּדֶשׁ,
לוּטִים תַּעֲלֻמוֹת וָפֶלִי, וּבְצִלָּם הֵיכְלֵי שַׁיִשׁ,
נִרְדְּמוּ לַחֲלוֹמוֹת הַמְשׁוֹרֵר, שֶׁקָּפְאוּ וְעָמְדוּ כָּאָבֶן.

וּבְאֶרֶץ הַפְּלָאוֹת תִּתְהַלֵּכְנָה אֱלִילוֹת עֲדִינוֹת וְגֵאוֹת,
עוֹמְדוֹת בְּיָפְיָן לָנֶצַח, כְּאָבִיב עוֹלָמִים תִּפְרַחְנָה,
חוֹמְדוֹת וּמִתְלַהֲבוֹת הַחַיִּים בְּסַעֲרוֹת הַחֵשֶׁק וַעֲדָנָיו,
מוֹרָא הַיֹּפִי שֶׁל שַׁיִשׁ עַל פְּנֵיהֶן, וּבְלִבָּן אֵשׁ תּוּקַד.
וְאִתָּן אֱלִילִים עֲנָקִים, הַמֹּשֶׁל וָפַחַד עִמָּהֶם,
כֹּחַ וּגְבוּרָה לָהֵמָּה, וּבַרְזֶל עָשׂוּת שְׁרִירֵימוֹ;

דֵּי־נִירָה.

שֶׁמֶשׁ עַרְבַּיִם כִּי נָטָה – מִתַּחַת מַחְבוֹאָם יָצְאוּ
צִלְלֵי הָעֶרֶב בְּלָט: מִבֵּין סִבְכֵי עֵץ רַם־כֹּתֶרֶת,
תַּחַת הַגָּדֵר לַגַּן, מֵאֵצֶל הַפְּתָחִים בַּדֶּרֶךְ, –
חֶרֶשׁ הֵם יוֹצְאִים וְנוֹטִים, וְהָיָה אֶל אֲשֶׁר יָבֹאוּ
יִשְׁלֶה הַמָּקוֹם הַהוּא, וְקָמָה לִדְמָמַת הַסְּעָרָה,
אוֹבֵל הַמַּיִם יָנוּחַ וְקָמִים יְמַלְאוּ הַשְּׂדֵרוֹת.
נִדְמוּ הָעֵצִים מִתְלַחֲשִׁים, מְדַבְּרִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ.

וְכִפַּת שְׁמֵי מַעֲרָב לָהּ מַרְאֵה מְטִילֵי הַבַּרְזֶל בַּכִּבְשָׁן:
אֵין לָהֶם זִו וְאֵין נֹגַהּ, אַךְ אֹדֶם גַּחֶלֶת לוֹחֶשֶׁת.
רֶגַע כִּי יַחֲלוֹף וּפְנֵיהֶם יְעַנֵּן עֲרָפֶל דַּק חוֹלֵף,
חוֹלֵף וְעוֹבֵר, אַךְ אַחֲרָיו רַבִּים יָבֹאוּ כְּמוֹתוֹ
וְהָיוּ כְּתָמִים אֲפוּרִים, וּמִלְאוּ אֶת פְּנֵי הַשָּׁמַיִם.
אַחַר יִקָּדְרוּ שׁוּלֵיהֶם וְהָיוּ כְּחוּלִים, תְּכֵלוֹתִים,
כְּמַרְאֵה הַסַּפִּיר הַכֵּהֶה. וּפְנֵי הַשָּׁמַיִם –
שְׁמֵי־הַשָּׁמַיִם – מִמַּעַל שְׁקוּפִים וּבְהִירִים כַּלֶּשֶׁם.
תְּהוֹמוֹת הַלֶּשֶׁם עֲמוּקִים, כִּשְׁנוֹת אַלְפֵי דוֹרוֹת וִירָחִים,
יַרְחֵי הֶעָבָר הָרָחוֹק, שֶׁנֶּעֱלַם כְּבָר מֵעֵין רוֹאִים;

שִׁכְבַת שֶׁלֶג רָב – עַל כַּדָּיו וְעַל אֲגַפָּיו
תְּנַחְנָה כַּאֲבַק־הַכֶּסֶף דִּמְעוֹת כְּפוֹר;

וְלֹא עָלָיו נִתַּךְ שִׁיר, וּדְמָמָה בֵּין פֹּארוֹתָיו,
וְכִפְלַיִם קוֹדֵר הוּא מוּל שְׁכֵנוֹ עוֹמֵד כֵּן,
וּדְמוּת הֶעָקָר לוֹ: הִלְבִּינוּ שַׂעֲרוֹתָיו,
עֲרִירִי, גַּלְמוּד, זָר, וְלֹא עָלָיו יָשִׂישׂ כֵּן.

בַּגִּיל וּבְהָאִיר יוֹם אוֹ סַעֲרוֹת יָם יָמֵרוּ,
אֵינֶנּוּ שָׂם עַל לֵב, כִּי מַה־לַּיְקוּם וְלָעֵין;
כְּאִישׁ הִשָּׂהוּ אֶל חֲלוֹמוֹת טוֹב יְדַבֵּרוּ,
וּמִקְסַם־תִּקְווֹת־חַי, הַנֶּאֱבָק עַד הַקֵּץ...

אֹרסה.

---

* *
*

יש עצים, עצי־גן, אשר בהיות החרף,
ובעמדם חשופי־בד, כעיר כתם שורמין,
יפקדום מלאי־גיל — ובאין המת הטורף —
מקהלות צפרי־יה כלהן עד אין־קץ.

מה נעם שיר הגיל, הצפצוף והרננים!...
והאנקור א) מועף בא; עוד טרם יציב יד
בין ענפי הענק... כשרשרות האבנים,
שכלן אבני־חן, יתנוצצו כפור־הבד.

אז נדמה לי העץ והוא מתנענע,
והמון נשכחות יש בחלומו יראה אז.
הגדת־קדם כן גם היא תריע רע,
כן דובב חרש שיר, הפלא תום ורז.

אך ישנו עץ לשוא שמימה יפרש כפיו,
מדליותיו הוא לא תנער צפור־דרור

א) שפערלינג Воробей.

דִּמְעָה זָרָה לִי.
שׁוּב אֶתְנַעֲרָה,
וּפִי מָלֵא שִׁיר,
שִׁירַת־גִּיל־אֵין־קֵץ — — —
וְיָנוּחַ לִי.

מַה־תִּתְבּוֹנְנִי
בִּי, מַה־תֶּחֱזִי?
הֲכִנְטוֹת הַצֵּל
לֹא עוֹד יָאִיר יוֹם,
וְכִי יוּעַם פָּז
יֶחְדַּל טָהֳרוֹ?

הירלברג

לֹא אֲקַלֵּל יוֹם
בּוֹ נוֹלַדְתִּי,
אַף לֹא אֶקֹּב זְמָן,
כִּי יִתְפּוֹרֵר הַיֵּשׁ.
אֶמְצָא לִי הַיַּעְרָה,
שִׁיר צִפֳּרִים בּוֹ, –
הָעֲרָבָה – שָׁם
דְּבִיר וּמֶרְחַב־אֵל;
הָרִים אֶעֱלֶה,
עָב בָּם קִנְּנָה,
וּבְמַעֲמַקֵּי־תְהוֹם
אַשְׁלִיךְ שִׁבְרֵי זֶה.
לִפְנֵי רוּחַ־יָם
וּמִדְבָּרִיּוֹת
אֲפִיצֶנּוּ שָׁם
וַאֲסָעֲרוֹ.
מִנִּי יַעֲרֵי־עַד
אָבִיא שִׁירַת גִּיל,
רֹן צִפֳּרֵי־דְרוֹר,
שִׁירַת אַרְזֵי־אֵל
וְאֵין פִּתְרוֹנִים לָהּ.
לֹא אֲקַלֵּל יוֹם
חָשַׁךְ בַּעֲדִי.
סְבִיבִי נִשְׂעָרָה –

שִׁירָה.

הַכְּנָמוֹת הַצֵּל
לֹא עוֹד יָאִיר יוֹם,
וְכִי יוּעַם פָּז
יֶחְדַּל טָהֳרוֹ ?
עַל פָּנַיִךְ אֶעֱבוֹר –
וְלֹא תִתְבּוֹנְנִי,
שְׁלוֹמֵךְ אֶשְׁאָלָה
וְאֵין לִי מַעֲנֶה.
לֹא אֲעִידָה בָּךְ,
גַּם לֹא אֶשְׁאָלָה:
לוֹכֵד צִפּוֹר־גַּן
הֲכִי יֶאְשָׁם,
קוֹטֵף שִׂיחַ־גַּיְא
וְלֹא נִסְלַח לוֹ?
לִבִּי חָלָל בִּי, –
בַּמֶּה נֶחְשַׁב הוּא?
וְאִם גַּם נֶעֱקַר
הֲתִשְׁתּוֹחֲחִי?

הוֹלֵךְ – וְעוֹמֵד מִתְבּוֹנֵן לִרְגָעִים –
בּוֹדֵד כֹּה אַתָּה בֵּין כֵּיפֵי הַסְּלָעִים,
כְּמַזָּר הַנִּדָּח בְּאֵין־סוֹף שֶׁל הַבְּרִיאָה,
וּבְמַעֲרֶכֶת הַיְקוּם שָׁם יוֹפִיעַ
עַרְעָר בִּנְתִיב אַלְפֵי שָׁנִים וִירָחִים,
שָׁנִים הוֹעָטוּ וְיוֹבְלוֹת הוֹעָבִים – – –

פְּלוֹנֶמָר.

„הַלַּיְלָה הַקַּדְמוֹן", וּגְזָרָיו מְאֻחָזִים,
תְּלוּיִם בִּנְצָרִים וְעָפָאֵי אֲרָזִים.

לִבִּי יִתְפָּעֵם וּמְפַכִּים אֲמָרַי:
שָׁלוֹם לְךָ, יַעַר, וּשְׂאוּ שָׁלוֹם, הָרַי!
סֵתֶר, אוֹר בּוֹדֵד, עַיִן כֹּל רוֹאָה!
אַחִים = אֵיתָנִים בַּהֶבֶל וּמְלֹאָהּ,
נִפְצֵי הַתֹּהוּ וָבֹהוּ וּשְׁבָרָיו!
נָעַל הַנֵּצַח בִּפְנֵיכֶם אֶת שְׁעָרָיו
וְעָצְמָה וְהֹסֶן בְּחֵיקְכֶם מְפַכִּים,
קוֹדְחִים וְהוֹדְרִים עַד אַפְסֵי מֶרְחַקִּים,
לַמְטִיר מִכְמַנֵּי הַחַיִּים עַל סְבִיבָם
לִהְיוֹת נִיר פּוֹרֵחַ חֶן־הַיִּים וַאֲבִיבָם.
כֹּחַ וְעָצְמָה זוּ הָבוּ לִי, הָבוּ!
לְרַוּוֹת רְגָשַׁי לַחַיִּים יִרְעָבוּ,
לִמְאוֹת יָם תּוֹגָה עַל גַּלָּיו וּנְטָפָיו,
לָחוֹג בְּסַעַר־הַחֵשֶׁק וּרְשָׁפָיו,
לַכִּיר אֶת שִׁגְיוֹן־הָאוֹן וְשִׁכְּרוֹנוֹ,
לַחֲזוֹת בְּסוֹד אֵלִים וּבְכָל הֲדַר גְּאוֹנוֹ;
וּבְשׁךְ סוֹעַת הַיִּים וְעָמַד הַשָּׁאוֹן, —
— עֹז לְהִתְמַכֵּר בְּלִי חַת לַכִּלָּיוֹן,
לִהְיוֹת, בְּהִשָּׁנוֹת הַדְּמוּת וְהַיָּמִים,
חוּט אֶחָד בְּרֶשֶׁת כָּל הֲוָה־עוֹלָמִים,
רוֹקְמִים בַּגָּלוּי וְאוֹרְגִים בַּסָּתֶר
הִידַת הַחַיִּים לָעַד לֹא תִפָּתֵר.

Nocturno.

קַמְתִּי בַּקִּרְיָה – וָאַעַל הָהָרָה!
זְרוּעוֹת לֵיל כְּשָׁפִים קַדְמוֹנִי וּנְהָרָה.
זְרוּעוֹת לֵיל שֶׁקֶט וּרְחַב־הַיְּדָיִם,
לַיְלָה בֶּן־חוֹרִים וְלוֹ הוֹד יִפְעַת פְּרָאִים.
נָאוֶה כְּבְקַדְמַת הַיְצִירָה – וּבְטֶרֶם
יְהִיֶה לְמָאוֹר הַחַשְׁמַל בְּזֶרֶם:

עַרְפִלֵּי־אוֹר־כֶּסֶף מִמַּעַל נִגָּרִים,
מוּצָקִים, אַדִּירִים כָּל רִכְסֵי הֶהָרִים.
בְּכֹחַ יֵהָרְתוּ בַּעֲבִי־הֶעָרָפֶל
צִלְלֵי הָעֵצִים וַעֲקְמוּמִיּוֹת הַשֶּׁפֶל;
וְרִקְמוֹת הַסְּבָכִים וְזָוִים עֲרֻמִּים
סְבוּכִים וּכְרוּכִים כִּכְתַב הַחַרְטֻמִּים.
יַעַר אֳרָנִים – וְעַמּוּדָיו עֲנָקִים –
נִדְמוּ כִּירֵאִים, וּכְאִילוּ נִדְחָקִים
אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, כְּבְיוֹם מַהְפֵּכָה.
קָדַר הַיַּעַר וְאֵימָה חֲשֵׁכָה
נָפְלָה עַל כַּדָּיו וַתַּעַל בְּפַארוֹתָיו.
אֵין זֶה כִּי נִלְכַּד שָׁם בִּשְׁלוּחוֹתָיו־

בָּהּ חֵשֶׁק עַז יַרְתִּיחַ דָּם,
וְיַעֲמִיק וְיֶאֱמַן כְּאֵב, —

אָז אוֹתָהּ מִלָּה מִן הַפֶּה
אֶל אָזְנָהּ תִּלְהַשׁ הוֹם,
בְּשָׁעָה חֲרִישִׁית זוּ, שֶׁהִיא
לֹא לַיְלָה וְלֹא יוֹם.

וְחֶרֶשׁ חֶרֶשׁ תִּלְחַשׁ, — עַד
בְּדֵי עָמָל תַּבְחִין בָּהּ,
וְיוֹתֵר מִפֶּה שֶׁתַּגִּיד אָז
זֶה לְבָבָהּ יַגִּיד לָהּ.

כִּי נֶפֶשׁ אִישׁ יוֹדַעַת מְאֹד:
אֲחוֹתָהּ דְּבוּקָה בָּהּ;
וְאִם תִּרְחַק נְדוֹד לְכִרְבַּיִים,
הֵן קְרוֹבָה תִּהְיֶה לָהּ.

הירלברג.

רַק מִלָּה אַחַת יְשָׁנָה לִי,
וְאוֹתָהּ תּוֹבִיל שַׁי
לִרְחוֹב פַּלְמוֹנִי וּבָעִיר –
הָעִיר בָּהּ אַתָּה חַי.

שָׁם יְשֵׁנָה יַלְדָּה רַכַּת־לֵב,
וְעֵינֶיהָ עֵינֵי־תֹם,
וְאִם שְׁזוּפַת־עוֹר – מִמַּבָּט לָהּ
כִּי שֶׁבַע יְיָף הַיּוֹם.

כִּי תִשְׁאַל לָהּ בֵּין רִבְבוֹת עָם,
זֶה יִהְיֶה לְךָ הָאוֹת:
הַלְתַּלִּים מַמְרִים גַּל אֶל גָּל
לְרֹאשׁ הַיַּלְדָּה זֹאת.

אֲפַרְסֵק רַךְ פָּנֶיהָ לָהּ,
וְלִלְחָיֶיהָ יֵשׁ
תִּכְלִילוּת שׁוֹשָׁן, בְּאָבִיב
עֶשְׂרֵה שָׁנִים וָשֵׁשׁ.

וּבְשָׁעָה נוּגָה זוּ, שֶׁבָּהּ
יֵשׁ יוֹסֵר צְעִיף הַחוֹל,
וְעוֹלֶה קוֹל־תַּעֲלוּמוֹת וְסוֹד –
הוּא הֶד־חַיֵּי הַכֹּל;

בְּשָׁעָה מְלֵאָה הָגוּת זוּ,
בָּהּ יוֹתֵר רַךְ הַלֵּב,

Capriccio.

כְּבָר הִנְּךָ, רֵעִי, שָׁם בָּעִיר
עַל מִפְרְצֵי הַיָּם,
מָה רַבּוּ גַּעְגּוּעַי לָהּ:
אֲנִי אָהַבְתִּי שָׁם.

אֲנִי צִיּוֹן־בָּר וְהַנְּשִׁיקוֹת – אוֹר,
מַרְעִיפוֹת עָלַי טָל,
חֲלוֹמוֹת זָהָב פָּרְחוּ לִי
בְּגִיל וּבְנַהֲ־גָל;

וּבְהַכּוֹת לִבִּי גַּלֵּי־דָם
הָיִיתִי מַעְיַן־שִׁיר,
בָּעִיר עַל מִפְרְצֵי הַיָּם
בֵּין חַפֵּי אַבְנֵי גִיר.

רָחַקְתָּ כְּבָר מִמֶּנִּי, אַךְ
אֲנִי מַעְיָנִי בָּךְ.
וּבְטֶרֶם אֶשָּׁקְה לָךְ, אַךְ זֹאת
חָפַצְתִּי הַגִּיד לָךְ.

וּשְׂפַת אֵשׁ אוֹכֵלָה לַשִּׁירָה בַּהֵיכָל,
שִׁירָה נִשְׂגָּבָה, שִׁיר שׁוֹמֵר אֱמוּנִים,
בְּהִתְעַטֵּף נַפְשׁוֹ לִפְנֵי רוֹמְמוּת הַיְצִירָה;
וְרוּחוֹת גְּאֵיוֹנִים, כִּי יִכְרְעוּ מְעֻנִּים
גַּם נַעֲנִים לִפְנֵי תַּעֲלוּמוֹת הַיְקוּם.
וּלְגַל אֶחָד יִהְיוּ – שְׂפָתַיִם מִתְפַּלְּלוֹת
בְּעַד דַּק אֶחָד אֹשֶׁר, וּנְפָשׁוֹת מְקַלְּלוֹת
אֶת מְרִי־כּוֹס־הַיְגוֹנִים – וְעָלָה לָרוּם, –
הִיא שִׁירַת אֱנוֹשׁ בֶּן־חֲלוֹף.

וּפִי שֶׁבַע תִּיף שִׁירַת נֶפַח, שִׁיר גְּבוּרָה,
בְּאֹפֶל בֵּית־חֲרֹשֶׁת וְעַב־פִּיחַ נִצֶּבֶת,
שִׁיר אֵיתָן מֵרִיעַ בְּקוֹל אָיֹם, קוֹל נוֹרָא,
בֵּין־הַנִּיצוֹצוֹת, בִּשְׁאוֹן הַמַּקֶּבֶת.
וְהוֹלֵךְ וְגָדוֹל הַשִּׁיר לַהֲמִית
הַלְמוּת הָרְעָמִים עַל סַדָּן מִתְפּוֹרְרִים,
וּלְנֹגַהּ לֶהָבָה וְלִנְקָמָה מְשׁוֹרְרִים.
לְטֹשׁ הַסַּיִף, מֹרְטָה הַחֲנִית, –
הִיא שִׁירַת הָאִישׁ עַל אֲדָמוֹת.

שִׁירֵי הָאָדָם.

נָאווּ יִצְרֵי מַחְשְׁבוֹת אֱנוֹשׁ,
עוֹלִים עֲלֵיהֶם חִקְקֵי לִבּוֹ,
אַךְ קָדְשֵׁי קָדָשִׁים הֵם שִׁירֵי הָאָדָם:
שִׁירֵי עֱנוּת, שִׁירֵי אַהֲבָה בְּאַפּוֹ,
שִׁירַת גַּעְגּוּעִים אֶל אֲשֶׁר לֹא כָּאן;
וּפְנִינִים הַשִּׁירִים, שֶׁהֵמָּה מְפוּצָּצִים
לְרִבְבוֹת נִגּוּנִים מַחֲלִיפִים, מִתְרוֹצְצִים.
שִׁמְשׁוֹת הַחַיִּים וּנְגֹהוֹת הַזְּמַן —
הֵן הֵמָּה שִׁירֵי הָאָדָם.

שִׁירַת הָאִכָּר בַּת־חוֹרִין תִּשְׁתַּפֵּךְ
אֶל חֵיק הַמֶּרְחַב־יָהּ, עַל מַעֲנִית הַשְּׂדֵמָה,
בִּנְגֹהוֹת הַבֹּקֶר וּבְצֶאֱלֵי עַרְבַּיִם.
דָּמְתָה לְנַחֲלֵי הָאָבִיב, שֶׁהֵמָּה
עוֹלִים רֹאשׁ גְּבָעוֹת וְשׁוֹטְפִים הַכָּר.
וְצִלְצְלֵי מַנְגִּינוֹת נְפוֹצִים וְשׁוֹקְקִים,
שָׁמַיִם וָאָרֶץ יִשָּׁקוּ כְּמִשְׁתּוֹקְקִים
לִהְיוֹת פֶּה אֶחָד בְּנְגִינוֹת הַשָּׁר...
מַנְגִּינַת הַדְּרוֹר הִיא לַגָּבֶר.

יָפָה אָז תִּפְרֹשׂ כְּנָפֶיהָ הַדְּרוֹר,
בְּשַׁעַר־תְּכֵלֶת נִתְקַע וְנֶחְבָּא הָאוֹר,
נָטָה הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּפֶז הָעָב, —
שִׁירִי זֶה שִׁירִי עֲדֶנָּה לֹא שָׁב.

שָׁוְא לוֹ חִכִּיתִי כָּל אוֹתוֹ הַיּוֹם,
לְמָחֳרָת בָּעֶרֶב אֵלַי קָרַב הוֹם,
שִׁירִי, זֶה שִׁירִי הַנֶּאֱמָן מִיָּקוּם —
נִלְהַץ אֶל לִבִּי וְלֹא עָנָה לִי מְאוּם...

הידלברג.

מַלְאֲכֵי־אַהֲבָה.

חֲלוֹמוֹת הֶעָבָר סַבּוּנִי,– בַּכֹּל
אֶרְאֵם, אַאֲזִינֵם, אֵלַי יִשְּׂאוּ קוֹל:
„זְכָר־נָא, זָכְרֵנוּ! מְעוּפֵנוּ פַּעֲנָן־
בֹּקֶר הֶאָבִיב וְצִפּוֹרֶת הַגָּן– – –"

– זָכוֹר אֶזְכָּרְכֶם – וְאַתֶּמָה כְּנִיר־
קִסְמֵי תַעֲלוּמוֹת וְרִקְמוֹת הַשִּׁיר
בְּלִבִּי עֲלִיתֶם וּפְרַחְתֶּם; מֵאָז
רֵיחַ נִיחֹחֲכֶם טֶרֶם עוֹד גָּז.

„– לֵילוֹת־הָאוֹרוֹת וְגַעֲרַת הַיָּם,
אַהֲבָה־רַעְיָתִי... שׁוּר, הִנֵּה הִנָּם!
אַיֵּךְ, רַעְיָתִי, הָרוֹעָה בְּדִשְׁנָן־
שְׁדֵמוֹת פּוֹרִיּוֹת וַעֲרוּגוֹת הַגָּן?

„– שׁוֹטְטוּ, מַלְאָכַי, הַשִּׁיר וְהַדְּרוֹר –
שִׁירָה וְצִפּוֹר וְקֶרֶן הָאוֹר!
שׁוֹטְטוּ וּמְצָאוּהָ וְשׁוּבְנָה חֲלוֹם,
דִּרְשׁוּ אִם לִבָּהּ עָלַי טוֹב כַּיּוֹם".

שִׁלַּמְתִּי לָךְ! שִׁלַּמְתִּי בְּטַל־נְעוּרַי,
בִּנְשִׁיקַת תֹּם, שֶׁאַתְּ מָצִית,
וּבְרֶטֶט־רִאשׁוֹן הוּא לְיצוּרַי –,
בַּחֲלוֹמוֹת רָז, אַתְּ בָּם הוֹפַעַתְּ...
נָא אַל תְּקַלְלִינִי אַתְּ,
נָא אַל תְּקַלְלִינִי אַתְּ!

שִׁלַּמְתִּי לָךְ בִּדְמֵי לִבְּתִי נוּגָה,
בְּיֵאוּשׁ וְנֹהַם לְאַחַר זְמָן,
בְּכִלְיוֹן גֶּפֶשׁ – נַפְשִׁי חֲרֵת תּוּגָה, –
שִׁלַּמְתִּי כֹּל אֲשֶׁר נָתַתְּ.
נָא אַל תְּקַלְלִינִי אַתְּ,
נָא אַל תְּקַלְלִינִי אַתְּ!

הידלברג.

לְמִרְיָם.

לוּ אַךְ כַּכּוֹכָב הַנּוֹפֵל בַּנְּשָׁפִים
עַל שְׁמֵי חַיַּיִךְ שְׁמִי חָלַף, גָּז,
אִם בָּא בָעֹז וּרְתוּקוֹת־הַכְּשָׁפִים
וְאִם תַּחַת עֻלּוֹ לָנֶצַח כָּרַעַתְּ, —
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אָז,
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אַתְּ!

בִּכְלִיל פְּרָחַיִךְ – זֵר הָעֲדָנִים —
אִם יָדִי לָךְ קָלְעָה וֶרֶד־עָנָק,
אוֹ בְכוֹס תַּעֲנוּגַיִךְ מָסַכְתִּי רוֹשׁ־פְּתָנִים,
לְהַרְעִיל, בָּהּ טֶרֶם נָגַעַתְּ, —
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אָז,
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אַתְּ!

וְיוֹם בּוֹ תִּזְכְּרִי לִי אַהֲבַת נְעוּרָיִךְ,
נְשִׁיקוֹתַי וַהֲגִיגַי מְלֵאֵי־אֵשׁ,
אוֹ קָרוּת מִלַּי וְנַהַר דִּמְעוֹתַיִךְ
בָּעֶרֶב נִפְרַדְנוּ לָעַד, —
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אָז,
נָא אַל תְּקַלְּלִינִי אַתְּ!

וְאַתְּ...

הַשָּׁמַיִם, שְׁמֵי־תְכֵלֶת, מִסְגֶּרֶת־הַיְקוּם,
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי־תְכֵלֶת – אֵין קִצְבָה לָרוּם,
אֵין קִצְבָה, אֵין תַּכְלִית, וְלַמֶּרְחָב אֵין סוֹף,
וְאֵין סְפִירוֹת, וְאֵין תִּכְלָה לְמַחֲגֵה הָעוֹף,
וְנָשְׁקוּ שָׁמַיִם
אֶת פַּלְגֵי הַמָּיִם –
וְאַתְּ נוּגָה, שׁוֹמֵמָה, יוֹנָתִי!

רְאִי: הֵאִיר הַשֶּׁמֶשׁ בַּגַּיְא וּבָהָר,
רְאִי: רְפִידַת נִצָּנִים לְרִקְמוֹת הַבָּר.
הַחִטָּה – יַם חוֹלֵם, וְזָהָב – כָּל גַּל,
חַיִץ כֶּסֶף לַשִּׁבּוֹל וְרֹאשׁוֹ אֶל עָל,
הָרוּחַ יְנַעַנְעֶנּוּ
וְהֵם נוֹדֵף מִמֶּנּוּ –
וְאַתְּ חַיִּים לָךְ זָרוּ, יוֹנָתִי!

וַעֲרוּגוֹת הַכְּרָמִים וְיַעֲרֵי הָעַד!
פֹּה לִתְרוּעוֹת הַחַיִּים הִתְעוֹרֵר כָּל בַּד,
וְרֶטֶט־הַחַיִּים כִּי חָלַף כָּל צִיִּין,
וּמָלְאוּ יוֹנְקוֹתָיו עֲסִים וָמִיץ.
וּשְׁכוּרַת הָאוֹרָה
הִתְפַּתְּחָה הַזְּמוֹרָה –
אַתְּ אַהֲבָה לָךְ זָרָה, יוֹנָתִי!

וְאֶת הַחֲלוֹם אֲנִי רָאִיתִי:
שֶׁמֶשׁ אָבִיב הֵפִיז יָם,
בַּשָּׁמַיִם שׁוֹטְטוּ עָבִים,
וְהֶעָבִים נָטְפוּ דָם.
וְעֵין הָאָרֶץ הָלְכָה הָלֹךְ
וְעָטָה אֹפֶל עַד הֱיוֹת
מַרְאֶה כֵּהֶה לָהּ, וְלֶעָבִים,
וְלַגָּן... וּבְשָׁעָה זֹאת
עָמְדָה נִכְחִי שׁוֹבַת־לִבִּי,
וַאֲנִי חוֹלֵם וְלִבִּי עֵר,
וְעֵינַי רוֹאוֹת אֶת הַנַּעֲרָה,
וְעֵינַי רוֹאוֹת אֶת הַזֵּר:
זֵר תּוֹלָעוֹת־יוֹחֲנָא לְרֹאשָׁהּ
כַּעֲטָרָה רַבַּת אוֹר;
וְהָאוֹר אוֹר רַךְ וְטָמִיר,
רוֹחֵף וְרוֹעֵד עַל הָעוֹר.
וְעֵינֶיהָ גְּדוֹלוֹת, חוֹלְמוֹת,
וַעֲמוּקוֹת מִנִּי יָם,
וְנָשְׁקוּ בָמוֹ הַשָּׁמַיִם,
רָזֵי־לֵיל וְדִמְדּוּמֵי־יָם...

היידלברג.

בְּנֵי עֶלְיוֹן, הָעֲלוּטוֹת,
שִׂיחַ־פְּרָחִים, הֶגֶה־גַּל,
רַחַשׁ עָלִים, שְׁאוֹן־דּוּמִיָּה,
שִׁבְרֵי אוֹר לִרְסִים הַטָּל.
עוֹלָם כֻּלּוֹ חֲלוּטוֹת זָהָב,
פַּלְגֵי חֹם וּמְאוֹרוֹת יוֹם,
הֵד מַנְגִּינוֹת עַל פְּנֵי נָהָר,
עֵת יֶרַח יָהֵל הוּם,—
בַּעֲבוֹתוֹת הַשּׁוֹשַׁנִּים
וּבְרַתּוּקוֹת רַצֵּי אוֹר,
בְּמִסְגֶּרֶת־הַמַּנְגִּינָה
וּבְתִשְׁבֶּצֶת עַרְפִלֵּי מוֹר,—
חָבְרוּ יַחְדָּו וַיִּתְלַכְּדוּ,
וּבַחֲרוּזִים עַד אֵין סוֹף
יֵשׁ תִּתְהַרְנָה וְיֵשׁ תִּפָּקַנָה
מַהֵר חִישׁ כִּמְעוּף־הָעוֹף...

וַאֲשֶׁר רָאָה חֲלוֹם זֶה פַּעַם
יְנַהֲגֶנּוּ עַד יוֹם מוֹת,
בִּדְמֵי לִבּוֹ יְשַׁלְּמֶנּוּ
בְּלְשַׁד חַיָּיו וַחֲרוּת־
הוֹד צִפּוֹרֶן־שָׁמִיר יֶהִי
עֲלֵי לוּחַ לִבּוֹ, וְרַק
נַפְשׁוֹ עִם צֵאת יַעַקְרֶנּוּ
בְּזַעֲקַת־לֵב וּבְהֶרְקֵד.

כְּאִלּוּ מֵאֵת מַעְיָנִים הוֹמִים
לְאוֹר הַחֹרֶם בְּחֹדֶשׁ זִיו
בֵּין עֲרוּגוֹת גִּנַּת בִּיתָן
פִּתְאֹם יַחְדָּו קָרְאוּ לָרִיב.
וְהַמְּרִיבָה – שִׁיר עֲדָנִים,
בַּעֲדָנָיו רֹךְ וּכְאֵב,
וּבַשִּׁירָה אוֹר וּקְסָמִים
וַחֲלוֹמוֹת לוֹקְחִים לֵב:
וְהַחֲלוֹמוֹת – חֲלוֹמוֹת־אוֹרוֹת;
חֲלוֹמוֹת־נַעַר, אֲשֶׁר בָּם
יֵשׁ יִשָּׁקוּ הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ וְנִבְכֵי יָם;
הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת
הַמִּתְלַכְּדוֹת כְּעָנָן
הוֹרוֹת קֶדֶם לוּטֵי־קֶסֶם
וַעֲרָפֶל, כְּאֵגָן
שֶׁמֶשׁ עָכוּר לַשָּׁמַיִם,
שְׁמֵי הַנֵּכָר וְאַדְמַת זָר,
שָׁמָּה אֱדֵי־בַעַל יַעַטְפוּן
אַגְמֵי רֶפֶשׁ וְקָמוֹת־בָּר,
עוֹלָם מָלֵא חַיֵּי־רֶגַע,
חַיִּים סוֹעֲרִים כַּיָּם,
עוֹלָם מָלֵא צִלְלֵי הַיָּמִים,
רִגְשֵׁי שֵׁיִשׁ הִדְלֵי־דָם;

וּבָנֶן, כְּהִתְנוֹסֵס גָּם,
פְּרָחִים = חַיִּים, צִיצִים = עָפִים–
וְבוּבֵי־רִקְמַת מֵעֵת לְעֵת.

אָמְנָם גָּדְלוּ מַעֲשֵׂי שֶׁמֶשׁ,
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְלִי־חֹק–
הַטִּי אָזְנֵךְ וַאֲסַפְּרָה
לָךְ עֲלִילוֹת הָעֲנָק:

אֵין הַשֶּׁמֶשׁ הֵם הַחַיִּים,
וְהַחַיִּים אַהֲבָה הֵם,
וּבְאֵין אַהֲבָה שָׁם הַמָּוֶת
מוֹת־הָעוֹלָל מִבְּלִי־אֵם.
וּבִמְלֹא הַתֵּבֵל מָקוֹם
אַיִן,– מָקוֹם, אֲשֶׁר אֵין
שֶׁמֶשׁ אַהֲבָה שָׁם וְקַרְנָיו,
קַרְנֵי־אוֹרָה, קַוֵּי־חֵן.
אַךְ אֶל לֵב הָאָדָם פְּנִימָה
כִּי יַבְקִיעַ קַו הַלָּז
מִמַּעֲמַקֵּי גִּנְזֵי לִבּוֹ
תֵּעֹר שִׁירַת קֶסֶם־רָז.
כְּאִלּוּ מֵיתְרֵי נֵבֶל עָשׂוֹר
תַּחַת יַד מְלֵאָה אוֹן
אֶל מַנְגִּינוֹת קַרְבוֹת־קֶדֶם
גִּבּוֹר נֵעֲרָן הֵעִיר רֹן;

עַל אֶבְרוֹתָיו מְלֵאוֹת טָל,
כְּהֶגֶן חַמָּה יָאִיץ, יִדְפּוֹק
כְּשִׁיר, הַנִּתָּק מִנִּי עָל.
וּבַעֲלוֹת הַשֶּׁמֶשׁ תַּאֲדִים,
אַחֲרֵי בוֹשׁ כִּי אַחֲרָה קוּם;
וּבְמַנְגִּינוֹת יְקַדְּמוּהָ
כִּיס־הַגַּיְא וְהַדְּרוֹר הַהוּם.
וַתֵּרֶד שֶׁמֶשׁ. וַתֵּט הַשֶּׁמֶשׁ,
וּבִנְטוֹתָהּ קְצוּ־יָם
וָאֲנוּ וְאָבְלוּ הָאֲנָפוֹת
כְּיוֹן בִּצָּה וַאֲגַם.

וּבְהִשָּׁמַע קוֹל הַשִּׁירָה,
הַמִּתְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי הוֹן,
בָּא הָרֶמֶשׂ מִנִּי כִלְיוֹת
הָאֲדָמָה וְהֶעָרוֹן:
מַעְלָה מָעְלָה מִמַּעֲמַקִּים
אֶל הָאוֹרָה וְאֶל הַחוֹם,
מִן הַקֶּבֶר אֶל הַחַיִּים,
מֵאֲפֵלָה לְאוֹר־הַיּוֹם,
קְהַל־תּוֹלָעִים וּבְנֵי־תוֹלָע,
חָסִיל, עָשׁ וְצִפּוֹרֶת־גַּן.
זְבוּל כָּל כַּפְתּוֹר, מְעוֹן־פֶּרַח,
מָלֵא אוֹר מִזַּן אֶל זַן.
וּבַשָּׁרוֹן בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא

הָאֲדָמָה — רֶגֶשׁ חָי,
מִן אֲפִיקֵי הַגֵּיָאוֹת
וְעַד הַנִּצָּה שֶׁבַּגָּיְא.
מִנִּי בֶּטֶן הָאֲדָמָה
וְעַל מַהֲנֵה צִיצֵי־בָר,
עֵינֵי־תְכֵלֶת אַט יִפְתָּחָה
צִיץ „זְכָרִינִי" א) שֶׁבַּבָּר;
„הַפַּעֲמוֹנִית ב) שְׂחוֹק עַל שְׂפָתָהּ,
בְּמִשְׁעוֹל דְּרָכִים וּבַגָּיְא,
תַּחַת כִּרְכַּת שֶׁמֶשׁ יִכּוֹף
„שֶׁן־הָאַרְיֵה" ג), רֹאשׁ פָּז לוֹ;
וּבִנְשִׁיקַת שֶׁמֶשׁ יֶאְדָּמוּ
פְּנֵי הַנַּרְגַּר מְלֵאִים חֵן,
וְכַכַּלָּה בַּעֲדִי־צָהַר
הַדּוּבְדְּבָנִים יַעַמְדוּ כֵּן.
אָז יִמָּלֵא יַעַר רִנָּה,
הַשָּׁמַיִם — תְּרוּעוֹת־שִׁיר,
מִן הַגִּנָּה עַד הַשְּׁדֵמָה
וְעַד הָאֵזוֹב שֶׁבַּקִּיר.
הָעֶפְרוֹנִי ד) יַשְׁכִּים, יִדְאֶת

א) פֿערגיססמייננילט Незабудка.
ב) גלאָקקענבלומע Колокольчики.
ג) לאָווענצאַהן Одуванчикъ.
ד) לערכע Жаворонокъ.

אֲגָדוֹת הָאָבִיב.

גִּבּוֹר נַעֲלֶה יֵשׁ בָּאָרֶץ,
„שֶׁמֶשׁ" שֵׁם יִקְרָאוּ לוֹ.
גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי הַשֶּׁמֶשׁ,
וּמַה־נִּפְלָא פָּעֳלוֹ!
אִם חָפַצְתְּ בַּאֲגָדוֹת אָבִיב
וּבַשִּׁיר, לִימִינִי שְׁבִי
וַאֲסַפְּרָה לָךְ, אֲחוֹתִי,
הַאֲזִינִי לְמוֹצָא־פִי.

אָמְנָם קָדְרוּ שְׁמֵי הַיָּנוּ,
קָדְרוּ, הָשְׁכוּ מִנִּי שְׁחוֹר,
אֶפֶס יֵשׁ אֲשֶׁר הָאֹפֶל
תִּקְבַע, תַּהְדּוֹר קֶרֶן־אוֹר;
תַּהְדּוֹר, תַּשִּׁק הַגִּנָּה אוֹרָה,
תִּשַּׁק כַּפְתּוֹר עֵץ וּסְבַךְ,
הָעֲשָׂבִים יָבְשׁוּ הִרְטִיב,
תְּחוֹלֵל סְדָקֵי גֶזַע שַׁח.
אָז יִפָּלֵא שְׂדֵה קֶסֶם,

תֹּכֶן.

Дозволено Цензурою.
Варшава, 22 декабря 1900 года.

LIBRARY
DEC 4 1978
UNIVERSITY OF TORONTO

חזיונות ומנגינות

שירים.

מאת

שאול טשרניחובסקי.

ספר שני.

הוצאת „תושיה".

ורשה, תרס"א.

בדפוס מ. י. הלטר ושותפו, נלבקי 7.

ХЕЗІОНСТЪ УМАНГИНОТЪ

т. е.

Видѣнія и Пѣсни.

Стихотворенія С. Черниховскаго.

Книга 2-ая.

Изданіе „Тушія".

ВАРШАВА. 1901.

Тип. М. И. Гальтера и Комп., Налевки № 7.